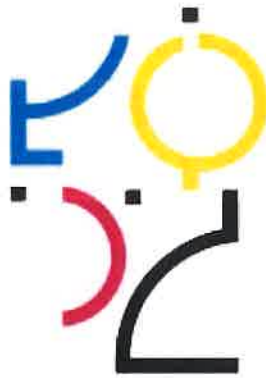

o/a

Druk nr z dnia 108/2023
z dnia 15.05.2023r.

Alcega Plusif
WICEPREZYDENT MIASTA ŁÓDZI
ADAM WIECZOREK

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi
za 2022 rok**

Spis treści

Wstęp	4
Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych	5
CZĘŚĆ I Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej	6
1. Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Łodzi ..	6
1.1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny.....	6
1.2. Powody przyznania pomocy	6
1.3. System świadczeń	7
1.4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne	9
1.5. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	9
1.6. Program „Apteka Komunalna”	11
1.7. Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych	11
2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym	12
2.1. Usługi opiekuńcze	12
2.2. Dzielne domy pomocy	13
2.2.1. Realizacja programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022	13
2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej	14
2.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	17
2.5. Orzekanie o niepełnosprawności.....	18
2.6. PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.....	19
2.6.1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022.....	19
2.6.2. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022	20
3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom	22
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22
3.2. Środowiskowe domy samopomocy	22
3.3. Kluby Samopomocy	23
3.4. Mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami.....	23
3.5. Dzielne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych	24
4. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności.....	25
4.1. Udzielanie schronienia (schroniska i noclegownie)	25
4.2. Realizacja programu „Mieszkania wspomagane dla osób bezdomnych”	27
4.3. Realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”	27
4.4. Realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”	27
4.5. Punkt Pomocy Charytatywnej.....	28

4.6. Streetworking	28
5. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu	30
5.1. Pomoc żywnościowa	30
5.2. Hostel dla osób z problemem alkoholowym.....	30
6. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków psychoaktywnych.....	31
6.1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)	31
6.2. Program reintegracji zawodowej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii).....	31
6.3. Program reintegracji społecznej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)	31
7. Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.....	32
8 Pomoc rodzinie w sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	32
8.1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	32
8.2. Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy	33
8.3 Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	33
9. Pomoc dla cudzoziemców i migrantów.....	34
9.1. Pomoc cudzoziemcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji uchodźców	34
9.2. Pomoc repatriantom.....	35
9.3. Pomoc z tytułu Karty Polaka	35
10. Praca socjalna.....	35
CZĘŚĆ II Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	36
1. Informacja z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny	36
1.1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa	36
1.2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny.....	36
1.3 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci	37
1.4. Programy wspierające z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	38
2. Instytucjonalne formy pieczy zastępczej.....	38
2.1. Mieszkania chronione dla osób opuszczających pieczę zastępczą.....	40
2.2. Dodatkowe działania w zakresie udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym	40
CZĘŚĆ III Działania na rzecz włączenia społecznego	41
1. Projekt „Aktywizacja plus”	41
2. Projekt „Nasze świetlice”	41
3. Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”	42
4. Projekt „Dobry początek”	43
5. Projekt „Furtka do aktywizacji”	43

6. Projekt „Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizowanego miasta Łodzi ”	44
7. Projekt „U siebie – usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla niesamodzielnych mieszkańców Łodzi”	44
8. Kluby Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)	44
9. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej	46
9.1. Prace społecznie użyteczne	46
10. Centrum Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)	46
CZĘŚĆ IV Współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej	47
1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:	47
2. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:.....	47
3. Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki:	47
4. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:.....	48
5. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużyciem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:.....	48
6. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:	48
CZĘŚĆ V Kontrole merytoryczno-finansowe	48
CZĘŚĆ VI Struktura organizacyjna i zatrudnienie	51
1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.....	51
3. Zatrudnienie.....	52
CZĘŚĆ VII Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi	52

Wstęp

Drogie Łodzianki, Drodzy Łodzianie

Przedstawiamy Państwu sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi za 2022 rok.

Ośrodek wspiera osoby i rodziny, które ze względu na trudną sytuację życiową wymagają stałej lub czasowej pomocy. Adresatami pomocy są osoby pozostające w sytuacjach kryzysowych spowodowanych różnego rodzaju przyczynami (np. bezrobocie, bezdomność) Część działań, w szczególności związana z przyznawaniem pomocy finansowej, może być kierowana wyłącznie do osób i rodzin spełniających określone kryteria dochodowe, adresatami pozostałych zadań może być każdy mieszkaniec Miasta Łodzi w zależności od stwierdzonych potrzeb.

Sprawozdanie opisuje całość zadań realizowanych przez Ośrodek i zostało podzielone na następujące części:

- opisową,
- organizacji pracy Ośrodka,
- finansową,
- potrzeby.

Część opisowa sprawozdania została skonstruowana pod kątem adresatów pomocy, tj.:

- osób starszych i z niepełnosprawnościami,
- osób z zaburzeniami psychicznymi,
- osób w kryzysie bezdomności,
- osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz środków psychoaktywnych,
- rodzin, w których występuje problem przemocy domowej.

Poza ww. kategoriami sprawozdanie zawiera informacje o innych działaniach realizowanych przez Ośrodek, w szczególności na rzecz uchodźców, wspierania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, pieczy zastępczej.

Działalność Ośrodka realizowana jest zasobami własnymi oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

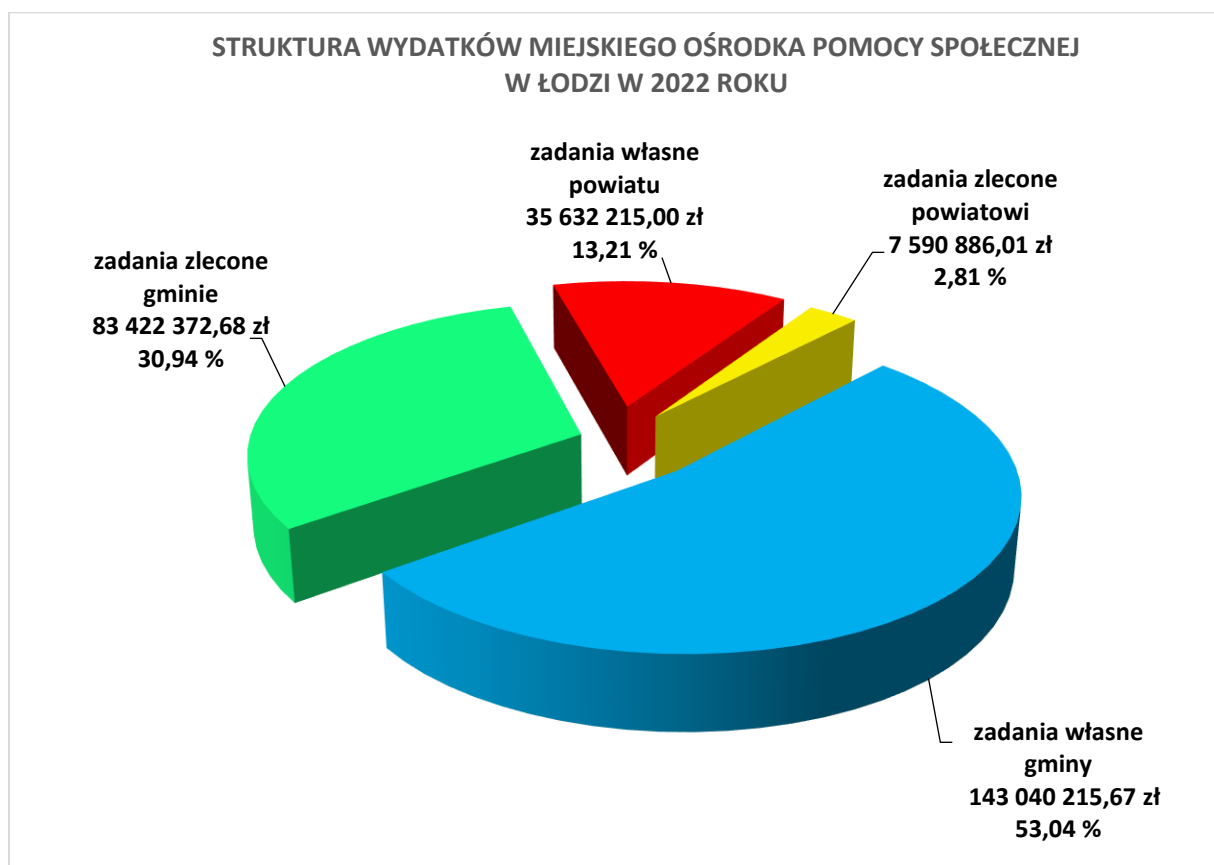
Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych

Środki finansowe na realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zadania z zakresu pomocy społecznej pochodziły z budżetu Miasta i dotacji rządowych. Realizowane zadania podzielone były na zadania własne (gminy i powiatu) oraz zadania zlecone (gminie i powiatowi).

W 2022 roku wydatki z budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi na realizację zadań własnych i zleconych wyniosły łącznie 269 685 689,36 zł , w tym:

143 040 215,67 zł	na zadania własne gminy,
83 422 372,68 zł	na zadania zlecone gminie,
35 632 215,00 zł	na zadania własne powiatu,
7 590 886,01 zł	na zadania zlecone powiatowi.

Powyższe kwoty nie uwzględniają środków, których dysponentem był Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi oraz pochodzących z funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Załącznik do niniejszego sprawozdania określa szczegółową strukturę wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2022 r. z podziałem na rodzaje zadań.

CZĘŚĆ I Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej

1. Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Łodzi

1.1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny

Świadczenia pomocy społecznej skierowane są do osób, które nie mogą samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. Od kilku lat liczba klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi ulega zmniejszeniu.

W 2022 roku z pomocy Ośrodka korzystało ogółem 12 709 rodzin (19 326 osób wraz z członkami rodzin), w tym 11 813 rodzin (17 327 osób wraz z członkami rodzin), którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji administracyjnej. W porównaniu z rokiem poprzednim, w którym liczba korzystających z pomocy MOPS (dane w zakresie rodzin i osób, którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji administracyjnej) wyniosła 19 725 osób, w roku 2022 odnotowano zmniejszenie biorców świadczeń o 2 398 osób.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie miasta zameldowanych było na pobyt stały 595 320 osób (zgodnie z rejestrem mieszkańców Łodzi). Korzystający z pomocy społecznej stanowili odsetek 2,91% spośród mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Łodzi.

Najliczniejszą grupę klientów, którym udzielono wsparcia były środowiska jednoosobowe (osoby samotne lub samotnie gospodarujące) oraz rodziny emerytów i rencistów. Liczną grupę stanowiły również rodziny z dziećmi.

1.2. Powody przyznania pomocy

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które przy pomocy własnych zasobów i możliwości nie były w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Przyczyną braku możliwości były występujące w środowiskach dysfunkcje wynikające między innymi ze złego stanu zdrowia, sytuacji na rynku pracy czy uzależnienia od środków psychoaktywnych. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

TABELA Nr 1

Rozkład dysfunkcji występujących w środowiskach objętych pomocą w 2022 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej*	Liczba rodzin (2021)	Liczba osób w rodzinach (2021)	Liczba rodzin (2022)	Liczba osób w rodzinach (2022)
Ubóstwo	3 578	5 749	4 024	6 035
Sieroctwo	7	12	12	15
Bezdomność	520	549	548	574
Potrzeba ochrony macierzyństwa	713	3 094	588	2 422
Bezrobocie	6 116	11 557	5 113	9 213
Niepełnosprawność	5 443	7 202	5 018	6 406
Długotrwała lub ciężka choroba	8 927	12 249	8 413	11 100
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1 654	4 977	1 377	4 114

Powód trudnej sytuacji życiowej*	Liczba rodzin (2021)	Liczba osób w rodzinach (2021)	Liczba rodzin (2022)	Liczba osób w rodzinach (2022)
Przemoc w rodzinie	97	282	81	237
Alkoholizm	877	1 142	874	1 104
Narkomania	130	170	134	162
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	311	428	237	312
Zdarzenie losowe	22	42	12	24
Sytuacja kryzysowa	28	50	61	110
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	3	6	21	39

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

*Może wystąpić kilka przesłanek równocześnie

Do korzystania z pomocy społecznej uprawnione były osoby spełniające przesłanki zawarte w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Najczęściej powodem przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba i z tego tytułu pomocą objętych było w 2022 roku 11 100 osób. Drugą pod względem liczebności przesłanką, będącą podstawą do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej, było bezrobocie. Z pomocy na podstawie tej dysfunkcji w 2022 roku skorzystało 9 213 osób. Trzecią co do częstości występowania przesłanką uprawniającą do objęcia pomocą ze strony MOPS była niepełnosprawność. W 2022 roku 6 406 osób objętych było pomocą z tego tytułu. Kolejnymi powodami przyznania pomocy w 2022 roku były: ubóstwo (6 035 osób), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (4 114 osób), potrzeba ochrony macierzyństwa (2 422), alkoholizm (1 104), bezdomność (574), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego (312), przemoc w rodzinie (237), narkomania (162), sytuacja kryzysowa (110), trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (39), zdarzenie losowe (24), sieroctwo (15).

1.3. System świadczeń

Pomoc mieszkańcom Miasta udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń bezpośrednio realizatorowi pomocy (np. pokrywaniu kosztów posiłków).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia miały charakter stały, okresowy lub celowy (świadczenia jednorazowe przyznawane na zaspokojenie określonej potrzeby, np. na zakup żywności, odzieży, opatu, leków i in.).

TABELA Nr 2

Świadczenia zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłki stałe	22 948 240,60	3 840	39 440	581,85

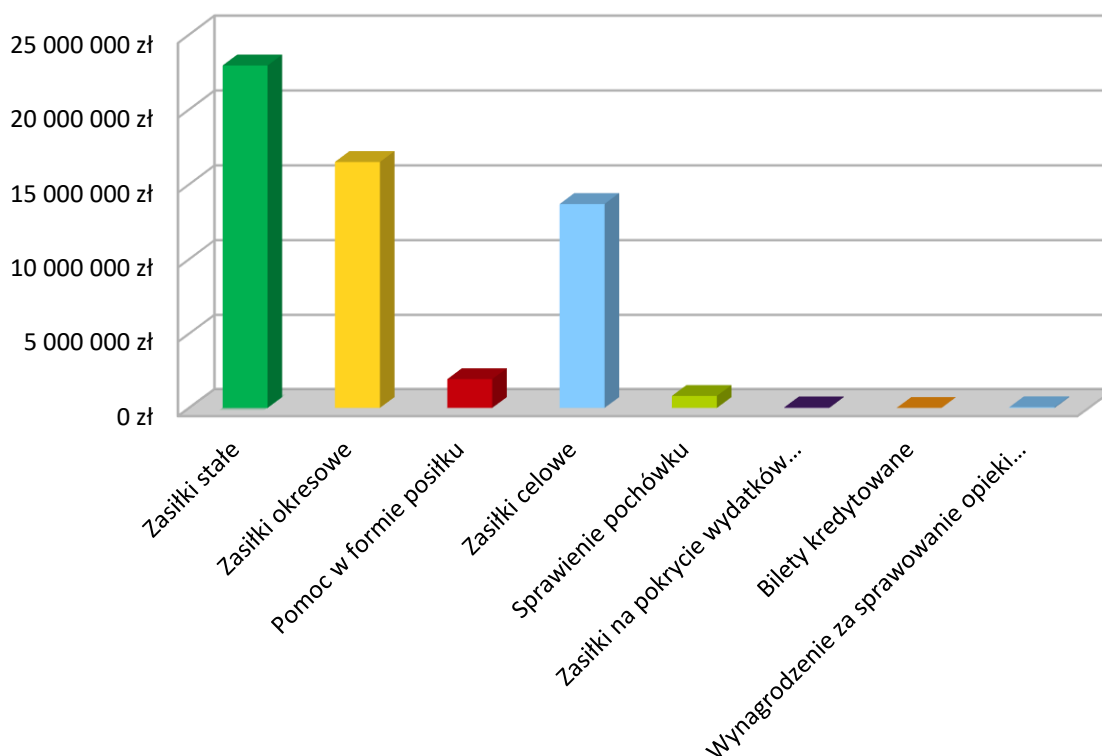

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłki okresowe	16 504 192,23	6 845	46 880	352,05
Pomoc w formie posiłku	1 940 840,75	2 292	294 124 ^{1/}	6,60
Zasiłki celowe	13 695 299,45	8 859	48 035	285,11
Sprawienie pochówku	812 301,60	232	232	3 501,30
Zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	36 074,41	12	12	3 006,20
Bilety kredytowane	37,50	1	1	37,50
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych	50 740,75	13	145	349,94
Razem	55 987 727,29	x	x	x

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

^{1/} Liczba świadczeń równa się ilości posiłków

Świadczenia zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 r.

W 2022 r. największe wydatki związane z realizacją świadczeń zostały poniesione na wypłatę zasiłków stałych (22 948 240,60 zł), zasiłków okresowych (16 504 192,23zł) oraz zasiłków celowych

(13 695 299,45zł). Natomiast analizując liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, najwięcej osób otrzymało zasiłki celowe (8 859 osób), zasiłki okresowe (6 845 osób), a następnie zasiłki stałe (3 840 osób).

1.4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 poz. 2561 ze zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne określonym grupom klientów, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, tj. 3 402 osobom pobierającym zasiłek stały, 244 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, 29 osobom realizującym kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r., poz. 690 ze zm.), 7 osobom, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz 6 dzieciom przebywającym w domach pomocy społecznej - niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2022 r. ww. grupom klientów opłacono 35 481 składek na łączną kwotę 1 969 437,00 zł.

1.5. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2022 realizowano wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” przyjęty uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007). Na realizację zadania wydatkowano ogółem 13 706 435 zł, z czego 3 070 071 zł (tj. 22,40 %) pochodziło z budżetu gminy, a 10 636 364 zł (tj. 77,60 %) z budżetu państwa.

W ramach programu udzielano wsparcia w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności. Dla porównania, w 2021 roku na realizację wieloletniego rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano ogółem 14 024 865 zł, z czego 3 065 994 zł (tj. 21,86 %) pochodziło z budżetu gminy, a 10 958 871 zł (tj. 78,14 %) z budżetu państwa.

TABELA Nr 3

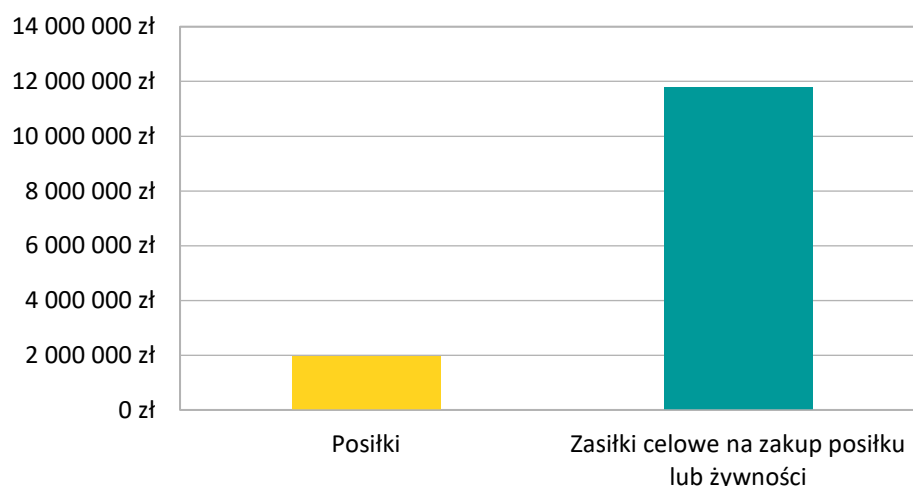
Świadczenia zrealizowane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń *	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Posiłki	1 940 841	2 292	294 124 ^{1/}	6,60
- w tym: posiłki dla dzieci	1 204 539	1 929	201 427	5,98
Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności	11 765 594	6 788	40 083	293,53
Razem	13 706 435	x	x	x

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

* W przypadku pomocy w formie posiłku liczba świadczeń równa jest liczbie spożytych posiłków

**Świadczenia zrealizowane w ramach programu wieloletniego
„Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r.**

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osoby dorosłe. Pomoc w formie posiłków dla dzieci i uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej realizowana była w przedszkolach, szkołach, jadalniach i kuchniach społecznych.

W przypadku dzieci oraz uczniów program „Posiłek w szkole i domu” przewidywał możliwość objęcia pomocą bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego – decyzję o potrzebie udzielenia dziecku pomocy w formie posiłku podejmował odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły. Przyznawanie pomocy bez wymogu przeprowadzania wywiadu środowiskowego było możliwe dzięki przyjęciu przez Radę Miejską w Łodzi Uchwały Nr III/64/18 z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego "Szczególne zasady dożywiania dzieci i uczniów" na lata 2019-2023. W 2022 r. tego rodzaju pomocą objęto 69 dzieci, wydano 5 073 posiłki o wartości 44 702 zł (dla porównania w 2021r. pomocą objęto 49 dzieci, wydano 3 336 posiłków o wartości 27 620 zł).

Pomoc w formie posiłków dla osób dorosłych realizowana była w jadłodajniach i kuchniach społecznych, finansowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby i rodziny, w których występował problem uzależnienia od alkoholu korzystały z jadłodajni i kuchni społecznych usytuowanych w 4 różnych punktach Miasta, prowadzonych przez 3 podmioty na zlecenie Miasta Łodzi: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Konwent Bonifratrów. Kuchnie i jadłodajnie zapewniały od poniedziałku do piątku gorące posiłki oraz wydawały suchy prowiant na dni wolne od pracy.

W 2022 r. z pomocy żywnościowej w jadłodajniach i kuchniach społecznych skorzystały łącznie 382 osoby - klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (dla porównania w 2021 r. z pomocy żywnościowej w jadłodajniach i kuchniach społecznych korzystało 425 osób).

Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności przyznawano w sytuacji braku możliwości zapewnienia posiłku. Posiłki realizowano na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych.

1.6. Program „Apteka Komunalna”

Program „Apteka Komunalna” skierowany był do najuboższych mieszkańców Łodzi, wymagających pilnego zaopatrzenia w niezbędne leki i środki opatrunkowe. W programie uczestniczyły przede wszystkim osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, kwalifikujące się do pomocy społecznej w formie zasiłku celowego.

Celem programu było umożliwienie podjęcia leczenia przez osoby o niskim statusie ekonomicznym.

Pomoc na zakup leków i materiałów opatrunkowych przyznawana była na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Pomoc na leki i materiały opatrunkowe przyznawana była w formie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych i wypłacana bezpośrednio klientom Ośrodka. W omawianym okresie z tej formy pomocy skorzystało 1 171 osób, a wartość zrealizowanych świadczeń wyniosła 319 072 zł.

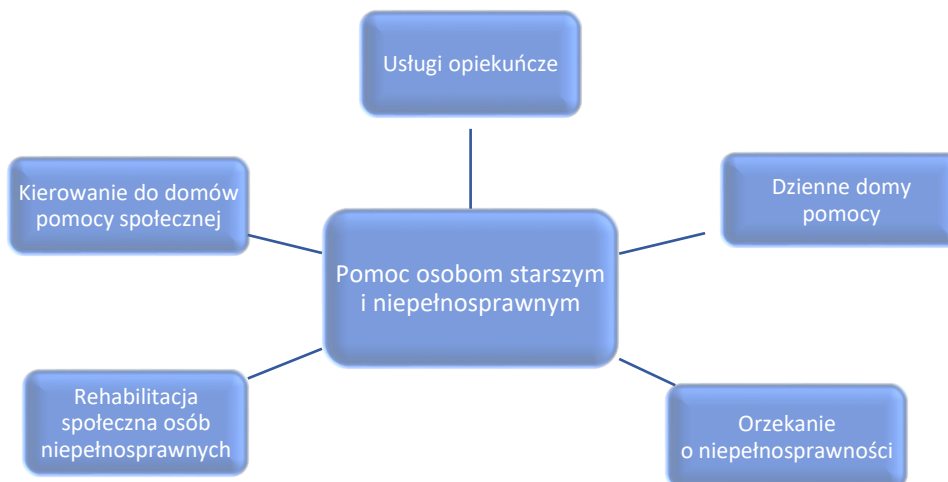
Realizacja programu „Apteka Komunalna” zakończyła się w 2022 r.

1.7. Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi wypłacał na podstawie postanowień sądu wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki. Wysokość wynagrodzenia oraz okres, na jaki zostaje ono przyznane określa sąd.

W 2022 r. 83 opiekunom prawnym wypłacono łącznie 1 301 świadczeń. Wartość zadania (wraz z kosztami obsługi) wyniosła 418 682,66 zł.

2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

2.1. Usługi opiekuńcze

Realizatorem usług opiekuńczych w 2022 r. świadczonych w miejscu zamieszkania klientom pomocy społecznej (niepełnosprawnym z powodu wieku lub choroby) było konsorcjum złożone z następujących podmiotów:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi,
- Łódzki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Okaż Serce”,
- Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów.

Pomoc świadczona była w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości utrzymywania kontaktów z otoczeniem. Wymiar czasu świadczonych usług uzależniony był od stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej klienta.

TABELA Nr 4 Usługi opiekuńcze

Wskaźniki	2022
Liczba osób, które skorzystały z usług	2 353
Liczba godzin świadczonej pomocy	478 225
Wydatki związane z realizacją usług opiekuńczych	13 380 916,00

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

W 2022 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych w ilości 478 225 godzin skorzystało 2 353 osoby (na ten cel wydatkowano kwotę 13 380 916,00 zł).

2.2. Dzielne domy pomocy

Osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego korzystały z funkcjonujących na terenie Miasta dziennych domów pomocy (zwanymi domami dziennego pobytu). Placówki te prowadzone były przez Miasto oraz na zlecenie Miasta Łodzi przez podmiot niepubliczny - Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 111.

Miejskie domy dziennego pobytu (w tym Dzienny Dom „Senior – WIGOR i Dzienny Dom „Senior+) usytuowane były w strukturach organizacyjnych Wydziałów Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (15 Domów) i 1 w strukturze Domu Pomocy Społecznej. Dysponowały one łącznie 770 miejscami dla seniorów. W 2022 r. ze wsparcia skorzystało 859 osób.

Caritas Archidiecezji Łódzkiej prowadził 2 Domy: przy ul. Gdańskiej 111 i przy ul. Odolanowskiej 46. Obie placówki zaplanowane były na łącznie 90 miejsc. W 2022 r. z placówek niepublicznych skorzystały łącznie 53 osoby.

W ramach działalności ww. placówek osoby w wieku poprodukcyjnym niepodejmujące zatrudnienia, niepracujący emeryci i renciści oraz niepracujące osoby niepełnosprawne korzystały m.in. z możliwości pobytu i wypoczynku na terenie Domu, wyżywienia, uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych i towarzyskich, a także korzystały z zajęć służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu.

Podstawą do korzystania z usług Domu była decyzja administracyjna wydana w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy.

Wydatki związane z prowadzeniem publicznych dziennych domów pomocy w 2022 r. wyniosły ogółem 8 523 130,19 zł.

2.2.1. Realizacja programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022

W ramach realizacji programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022, Miasto Łódź otrzymało dofinansowanie ze środków budżetu państwa na realizację Modułu I i II:

- Moduł I – Wyposażenie Dziennego Domu Senior+ w Łodzi, ul. Sienkiewicza 79
Zadanie polegało na utworzeniu Dziennego Domu „Senior+” oraz zakupieniu wyposażenia pomieszczeń, zgodnie z wytycznymi Programu Wieloletniego „Senior+”. W ramach doposażenia placówki zakupiono sprzęt elektroniczny, komputerowy wraz z oprogramowaniem, artykuły wyposażenia kuchni, meble, sprzęt gimnastyczny i rehabilitacyjny oraz dekoracje świąteczne. Placówka została dostosowana do potrzeb osób starszych i spełniała standard warunków lokalowych oraz standard zatrudnienia, określony w Programie. Dzienny Dom „Senior+” przy ul. Sienkiewicza 79 w Łodzi był ośrodkiem wsparcia dziennego przeznaczonym dla 60 nieaktywnych zawodowo osób w wieku 60+.
Dofinansowanie: 32 000,00 zł, całkowita wartość zadania: 40 000,00 zł.
- Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”
Zadanie polegało na zapewnieniu funkcjonowania utworzonego w 2015 r. Dziennego Domu „Senior-WIGOR” przy ul. Senatorskiej 4 w Łodzi. Dom był ośrodkiem wsparcia dziennego, z usług którego mogli korzystać mieszkańcy miasta Łodzi - osoby nieaktywne zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia. Placówka przeznaczona była na 50 miejsc.

Podstawowy zakres świadczonych usług obejmował m.in. usługi: socjalne, w tym gorący posiłek, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej. W 2022 r. z usług placówki skorzystały narastająco 63 osoby.
Dofinansowanie (wydatkowane środki): 170 876,89 zł, całkowita wartość zadania: 445 398,89 zł.

2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie polegające na kierowaniu, umieszczaniu i ustalaniu odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, miały za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Placówki zapewniały, oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży, także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczyły usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności, a także zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymaniu i rozwijaniu przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci placówki świadczyły również usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

W 2022 r. na terenie Łodzi funkcjonowało 15 domów pomocy społecznej o różnym profilu, w tym:

- 13 domów prowadzonych przez Miasto Łódź – które łącznie dysponowały 1 841 miejscami,
  - 2 domy prowadzone na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne:
    - Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kosynierów Gdyńskich 20 (dla osób przewlekłe psychicznie chorych – 100 miejsc), prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP im. bł. E. Bojanowskiego,
    - Dom Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Helenówek 7 (dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn – 19 miejsc), prowadzony przez Fundację im. św. Brata Alberta.
- Łącznie domy pomocy społecznej dysponowały 1 960 miejscami.

W 2022 r. dostosowano strukturę domów pomocy społecznej do potrzeb zdrowotnych mieszkańców Łodzi poprzez zmianę typów 3 domów – przekształcono 2 DPS-y dla osób w podeszłym wieku na 1 placówkę przeznaczoną dla osób przewlekłe somatycznie chorych, 1 na DPS typu łączonego – dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekłe somatycznie chorych oraz 1 DPS z typu łączonego – dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekłe somatycznie chorych na placówkę przeznaczoną w całości dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

W związku z procesem dostosowawczym dokonano zmniejszenia liczby miejsc statutowych o 15.

Ponadto z dniem 31.12.2022 r. swoją działalność zakończył Dom Pomocy Społecznej przy ul. Narutowicza 114 w Łodzi - uchwała nr LXI/1845/22 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie likwidacji Domu Pomocy Społecznej przy ul. Narutowicza 114 w Łodzi. Decyzja w sprawie likwidacji ww. Domu podjęta została z uwagi na fakt zlokalizowania placówki w budynku nie będącym własnością Miasta, lecz wynajmowanym od Zarządu Głównego Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, którego stan techniczny stwarzał ogromne

zagrożenie i powodował pogorszenie warunków bytowych mieszkańców DPS. Nieruchomość wymagała przeprowadzenia generalnego remontu, w szczególności w zakresie termomodernizacji, wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej, spełniania standardów w zakresie jakości ochrony przeciwpożarowej i rozwiązań sanitarnych oraz poprawy warunków bytowych mieszkańców. W związku z tym, że nieruchomość nie była własnością Gminy Łódź, brak było możliwości uczestniczenia przez Miasto w kosztach modernizacji.

Zmiana typów 3 domów pozwoliła na odtworzenie likwidowanych 100 miejsc i uzyskanie dodatkowych miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Miasto Łódź – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zlecało prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy dla 4 osób niepełnosprawnych intelektualnie – kontynuacja zadania od 06.2015 r.

W 2022 r. w łódzkich domach pomocy społecznej rotacyjnie przebywały 2 133 osoby, natomiast w domach pomocy społecznej poza powiatem łódzkim rotacyjnie przebywało 158 mieszkańców Łodzi.

TABELA Nr 5 Domy pomocy społecznej według typów i podmiotu prowadzącego

Typ placówki	Liczba placówek wg stanu na dzień 31.12.2022 r. Miasto	Liczba placówek wg stanu na dzień 31.12.2022 r. Podmiot niepubliczny	Liczba miejsc organizacyjnych wg stanu na dzień 31.12.2022 r. Miasto	Liczba miejsc organizacyjnych wg stanu na dzień 31.12.2022 r. Podmiot niepubliczny	Liczba osób oczekujących wg stanu na dzień 31.12.2022 r.
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	2	1	275	100	164
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	7	0	1 215	0	130
Dla osób somatycznie chorych i osób w podeszłym wieku	1	0	80	0	
Dla osób w podeszłym wieku	1	0	44	0	
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	49	0	1
Dla osób dorosłych niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	178	0	34
Dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	0	1	0	19	
RAZEM	13	2	1.841	119	329
	15		1960		

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. w łódzkich domach pomocy społecznej przebywało 1 747 osób, w tym:

- 1 629 osób w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Miasto Łódź,
- 118 osób w domach pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie Miasta Łódź,

z tego:

- 342 osoby umieszczone na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 r. (tzw. stare zasady),
- 1 405 osób umieszczonych na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 r. (tzw. nowe zasady).

Ponadto 4 osoby przebywały w Rodzinnym Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

W ciągu 2022 r. do domów pomocy społecznej:

- przyjęto 323 osoby,
- odeszło 369 osób, z tego:
  - 80 osób przeniesiono do innych placówek,
  - 21 osób powróciło do rodziny,
  - 8 osób powróciło do środowiska – usamodzielniało się,
  - 260 osób zmarło.

Wydatki bieżące związane z prowadzeniem przez Miasto Łódź domów pomocy społecznej w 2022 r. wyniosły łącznie 112 061 188,05 zł , w tym:

- środki uzyskane od Wojewody Łódzkiego w łącznej wysokości 15 085 447 zł przyznane decyzjami Ministra Finansów, w tym ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID w wysokości 1 929 690,30 zł.

Wydatki inwestycyjne zrealizowane w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Miasto Łódź wyniosły 2 969 680,71 zł.

Wydatki związane z bieżącą działalnością domów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie Miasta w 2022 r. wyniosły łącznie 4 713 354,34 w tym:

- środki uzyskane od Wojewody Łódzkiego w łącznej wysokości 2 135 833,00 zł przyznane decyzjami Ministra Finansów, w tym z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 109 857,00 zł.

Wydatki związane ze zleceniem osobie fizycznej prowadzenia Rodzinnego Domu Pomocy w 2022 r. wyniosły 144 000,00 zł, w tym środki pozyskane w ramach rządowego Programu rozwoju rodzinnych domów – edycja 2023 (43 200,00 zł).

Plan finansowy na realizację zadania związanego z kierowaniem mieszkańców Łodzi do domów pomocy społecznej poza powiatem łódzkim w 2022 r. wynosił 6 051 228,00 zł, natomiast wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 6 400 845,18 zł.

Dysponentem budżetu na funkcjonowanie domów pomocy społecznej był Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi.

2.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizował Zespół do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych.

Realizowane zadania to:

- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego,
- dofinansowanie do pokrycia osobom niepełnosprawnym kosztów usuwania barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych,
- dofinansowanie organizacjom pozarządowym realizującym zadania na rzecz osób niepełnosprawnych kosztów organizacji zajęć i imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- finansowanie i nadzór nad działalnością warsztatów terapii zajęciowej,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- wyrównywanie różnic między regionami III obszar D,
- pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – Moduł III,
- „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Dostępne mieszkanie,
- „Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" Mieszkanie dla absolwenta.

Środki na realizację zadań pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z budżetu Miasta (Miasto dofinansowało koszty funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej).

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz na realizację programu pilotażowego „Aktywny samorząd” w 2022 roku wyniosły łącznie 22 193 566,83 zł, w tym 21 273 253,74 zł pochodziło ze środków PFRON i 920 313,09 zł ze środków Miasta.

TABELA Nr 6 Świadczenia dla osób niepełnosprawnych

Rodzaj świadczenia	Liczba beneficjentów w 2021 r.	Liczba beneficjentów w 2022 r.
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ogółem	1 770	1 423
w tym : - dorośli	1 506	1 157
- dzieci	264	266
Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych	3 210	2 809
Dofinansowanie do zakupu sprzętu umożliwiającego pokonywanie barier w komunikowaniu się oraz barier technicznych	497	453
Dofinansowania kosztów likwidacji barier architektonicznych	143	114
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki	18	24
Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza przewodnika	0	2
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	321	329

Źródło: opracowanie Zespołu do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych (bez programu „Aktywny samorząd” i programu „Wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D) wyniosły 19 579 266,09 zł (w tym 775 471,36 zł - środki Miasta).

W 2022 roku po raz kolejny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował program „Aktywny samorząd” adresowany do osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestniczenie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji.

W sumie w roku ubiegłym do MOPS wpłynęło 557 wniosków dotyczących tego programu we wszystkich obszarach wsparcia, z czego rozpatrzono pozytywnie 475.

Program „Aktywny samorząd” był finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki wykorzystane w ramach programu wyniosły 1 988 169,46 zł. Program realizowany jest do 15 kwietnia 2022 r.

Program „Wyrównywanie różnic między regionami III” w obszarze D - finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem strategicznym programu było wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

W ramach obszaru D (likwidacja barier transportowych) adresatami działań były:

- a) placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
- b) jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej,
- c) gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

2.5. Orzekanie o niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi realizował następujące zadania:

- ustalał niepełnosprawność osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- ustalał stopień niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wydawał legitymacje potwierdzające status osoby niepełnosprawnej,
- wydawał karty parkingowe.

Wydawane przez Zespół orzeczenia, poza ustaleniem niepełnosprawności, określały również wskazania odnośnie osoby orzekanej, w tym: dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności współudziału (na co dzień) opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym (znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się).

Posiadanie orzeczenia uprawniało m.in. do podjęcia pracy w warunkach chronionych, korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, korzystania z zasiłków i świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków z pomocy społecznej o charakterze stałym, otrzymania karty parkingowej.

TABELA Nr 7 Liczba wydanych orzeczeń

Liczba wydanych orzeczeń	2021 rok	2022 rok
Liczba wydanych orzeczeń ogółem	9 081	10 040
W tym: - osoby przed 16 rokiem życia	1 286	1 191
- osoby po 16 roku życia	7 795	8 849

Źródło: opracowanie na podstawie danych Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

W 2022 r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łodzi wydał 10 040 orzeczeń, w tym 8 849 z określeniem stopnia niepełnosprawności i 1 191 o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

Ponadto w 2022 r. Zespół wystawił 2 460 legitymacji potwierdzających status osoby niepełnosprawnej oraz wydał 2 414 kart parkingowych, w tym 2 403 dla osób niepełnosprawnych i 11 kart dla uprawnionych placówek.

2.6. PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

2.6.1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w 2022 r. realizował Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, finansowany ze środków FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Program był realizowany we współpracy ze stowarzyszeniem „Dla Rodziny”.

Celem Programu było wprowadzenie usługi asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu poprzez umożliwienie uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia.

Z usług w ramach Programu mogli korzystać obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.), będący osobami niepełnosprawnymi, których potrzeba wsparcia usługami asystenckimi wynikała ze złożonego pisemnego oświadczenia.

Program umożliwiał bezpłatne skorzystanie z pomocy osobistego asystenta, w szczególności przy:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego;
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca;
- załatwianiu spraw urzędowych;
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzaniu ich z niej.

Osoba z niepełnosprawnością mogła dokonać samodzielnego wyboru osoby asystenta lub skorzystać ze wsparcia asystenta osobistego, który spełniał co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

1. posiadał dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w następujących kierunkach: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny,
2. posiadał co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym, np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu.

Limit godzin usług asystencji osobistej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na 1 uczestnika wynosił zgodnie z Programem nie więcej niż:

- 1) 840 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 2) 720 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) 360 godzin rocznie dla:
  - a) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
  - b) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Uczestnicy Programu za usługi asystencji osobistej nie ponosili odpłatności.

W godzinach realizacji asystencji osobistej nie mogły być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym: usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, usługi finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego lub z innych źródeł.

W 2022 r. w ramach realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 r. łącznie z pomocy skorzystało 138 osób z niepełnosprawnością, w tym: 12 dzieci do 16 roku życia, 94 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 32 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Łączna liczba godzin zrealizowanej asystencji osobistej wyniosła 37 964 godziny, w tym:

- dzieci do 16 roku życia – 1 988 godzin;
- osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności – 29 654 godziny;
- osoby posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności – 6 322 godziny.

Łącznie zatrudniono 96 asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością. W większości asystenci byli wskazywani przez Uczestników Programu AOOD – edycja 2022.

Na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 wydatkowano ze środków FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej kwotę: 1 590 447,19 zł.

2.6.2. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w 2022 r. realizował Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022, finansowany ze środków FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki mogły

disponować czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej służyły również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków.

Osobista, stała opieka nad dzieckiem lub dorosłą osobą, których niepełnosprawność związana jest z szerokim spektrum problemów zdrowotnych prowadzących do znacznego ograniczenia samodzielności, bardzo często oznacza konieczność wsparcia w prawie każdym elemencie codziennego życia. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji.

Program adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagali usług opieki wytchnieniowej. Usługi opieki wytchnieniowej przysługiwały w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad osobą niepełnosprawną.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przyznając usługi opieki wytchnieniowej brał pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestników Programu. W pierwszej kolejności uwzględniane były potrzeby członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, która:

- 1) ma niepełnosprawność sprzężoną/złożoną (przez niepełnosprawność sprzężoną rozumie się posiadanie orzeczenia ze wskazaniem co najmniej dwóch przyczyn niepełnosprawności) lub
- 2) wymaga wysokiego poziomu wsparcia (osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci niepełnosprawne z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji) lub
- 3) stale przebywa w domu, tj. nie korzysta z ośrodka wsparcia lub placówek pobytu całodobowego, np. ośrodka szkolno-wychowawczego czy internatu.

W godzinach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie mogły być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym: usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, usługi finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego lub z innych źródeł.

Maksymalna długość świadczenia wsparcia opieki wytchnieniowej dziennej wynosiła 12 godzin dla jednej osoby niepełnosprawnej, z zastrzeżeniem limitów (240 godzin rocznie). Usługi w formie wsparcia dziennego mogły być świadczone w godzinach 6.00 – 22.00. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usług opieki wytchnieniowej nie ponosił odpłatności za usługi przyznane w ramach Programu.

W 2022 r. w ramach realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 łącznie skorzystało 21 osób z niepełnosprawnością, w tym: 4 dzieci do 16 roku życia i 17 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

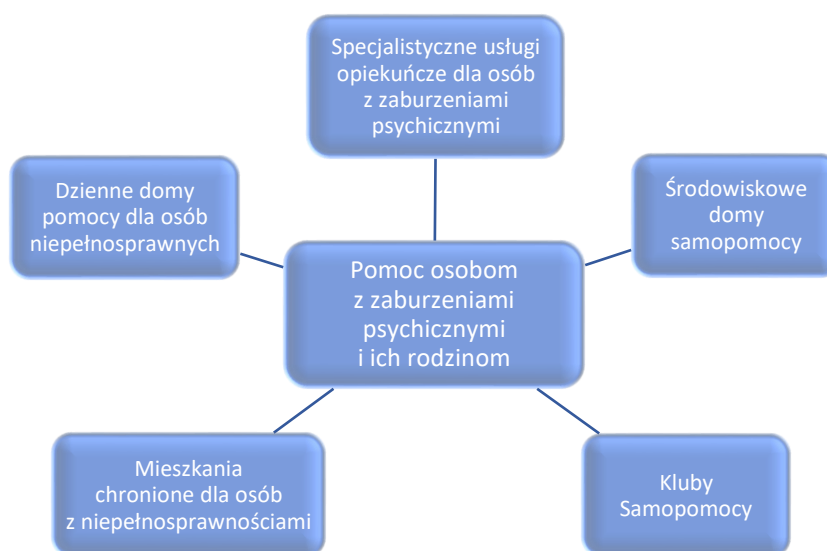
łącznie liczba godzin zrealizowanej opieki wytchnieniowej: 2 993 godziny, w tym:

- dzieci do 16 roku życia – 824 godziny;

- osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności – 2 169 godzin.

Na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 wydatkowano ze środków FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej kwotę: 104 407,82 zł.

3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2022 r. zadanie polegające na organizowaniu i świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowało Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych z siedzibą w Łodzi przy ul. Staszica 1/3.

Z pomocy w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych w 2022 r. skorzystało 21 osób, zrealizowano ogółem 10 566 godzin usług, wydatki związane z realizacją usług wyniosły 486 090,00 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone w miejscu zamieszkania przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

3.2. Środowiskowe domy samopomocy

W roku 2022 funkcjonowało 6 Środowiskowych Domów Samopomocy prowadzonych na zlecenie Miasta Łodzi przez:

- 1) Łódzkie Towarzystwo Alzheimerowskie – ul. Przybyszewskiego 111 (dom typu C) – 20 miejsc,

- 2) Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Łodzi – ul. Chocianowicka 198, ul. Cedry 2 (dom typu C) – 44 miejsca,
- 3) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Łodzi – ul. Karolewska 70/76 wraz z filią przy ul. Garnizonowej 38 (dom typu ABCD) – 55 miejsc,
- 4) Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost” – ul. Próchnika 7 (dom typu A) – 26 miejsc,
- 5) Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych – ul. Pabianicka 132 (dom typu A) – 60 miejsc wraz z filią przy ul. ks. S. Staszica 1/3 (dom typu ABCD) – 40 miejsc,
- 6) Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych – al. Wyszyńskiego 44 (dom typu C) – 30 miejsc w okresie 08.09 – 30.11.2022 r., od 01.12.2022 r. 52 miejsca.

Środowiskowe domy samopomocy świadczyły usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Placówki w 2022 r. dysponowały łącznie pulą 275 miejsc , a od grudnia 2022 .r 297 miejscami, i skorzystało z nich 331 osób.

3.3. Kluby Samopomocy

Na terenie Miasta funkcjonowały 3 kluby samopomocy prowadzone na zlecenie Miasta Łodzi przez organizacje pozarządowe:

- 1) Klub Samopomocy przy ul. Wrocławskiej 8, prowadzony przez z Klub Lokalnej Integracji „Lonia” (30 miejsc),
- 2) Klub Samopomocy „Więź” przy ul. Pabianickiej 132, prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych (40 miejsc),
- 3) Klub Samopomocy przy ul. Próchnika 7, prowadzony przez Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST” (20 miejsc).

Kluby przeznaczone były dla osób oczekujących na przyjęcie do środowiskowych domów samopomocy bądź byłych uczestników środowiskowych domów samopomocy.

Kluby samopomocy zapewniały wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności w zakresie aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, w miarę możliwości, przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika.

Kluby świadczyły usługi w postaci indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i zajęć z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Rodzaj i zakres usług uwzględniał indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczestników. W roku 2022 z usług klubów samopomocy skorzystało 121 osób.

3.4. Mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami

Zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, przy wsparciu specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej

całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W Łodzi mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone były przez organizację pozarządową - Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych. TPN prowadziło mieszkania dla mieszkańców Łodzi w 10 lokalizacjach. Placówki te dysponowały łącznie 60 miejscami, z których w 2022 r. skorzystały 73 osoby.

Kolejne mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami powstają w ramach programu Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. Na terenie objętym rewitalizacją zostanie utworzonych docelowo 11 mieszkań chronionych dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Do końca 2022 r. utworzono 6 mieszkań w ramach ww. programu:

- 1 mieszkanie dla 5 osób z niepełnosprawnością intelektualną – skorzystało z niego 8 osób; prowadzone było przez Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych,
- 3 mieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi z łączną ilością 13 miejsc (wspierane i treningowe), prowadzone na zlecenie Miasta przez Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST”, skorzystało z nich 13 osób,
- 2 mieszkania dla osób z niepełnosprawnością ruchową i sprzężoną z łączną ilością 8 miejsc (wspierane i treningowe). Oba mieszkania prowadziło na zlecenie Miasta Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy „Słyszę Serce”, przy czym 1 mieszkanie razem z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji FAR z Warszawy. Z obu mieszkań skorzystało 9 osób.

3.5. Dienne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych

W ramach struktury organizacyjnej MOPS działały 2 Domy Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych:

- przy ul. Rojnej 18a (45 miejsc organizacyjnych) z filią przy ul. Piotrkowskiej 142 (20 miejsc organizacyjnych),
- do 31 sierpnia 2022 r. przy ul. Ćwiklińskiej 5a (33 miejsca organizacyjne dla osób z niepełnosprawnościami i 20 miejsc organizacyjnych dla grupy senioralnej).

Od 01.09.2022 r. prowadzenie Dziennego Domu Pomocy dla Osób z Niepełnosprawnościami i Osób Starszych przy ul. Ćwiklińskiej 5a zostało zleczone przez Miasto Łódź Stowarzyszeniu Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST” (planowana liczba miejsc 55, w tym 35 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami i 20 miejsc dla osób starszych).

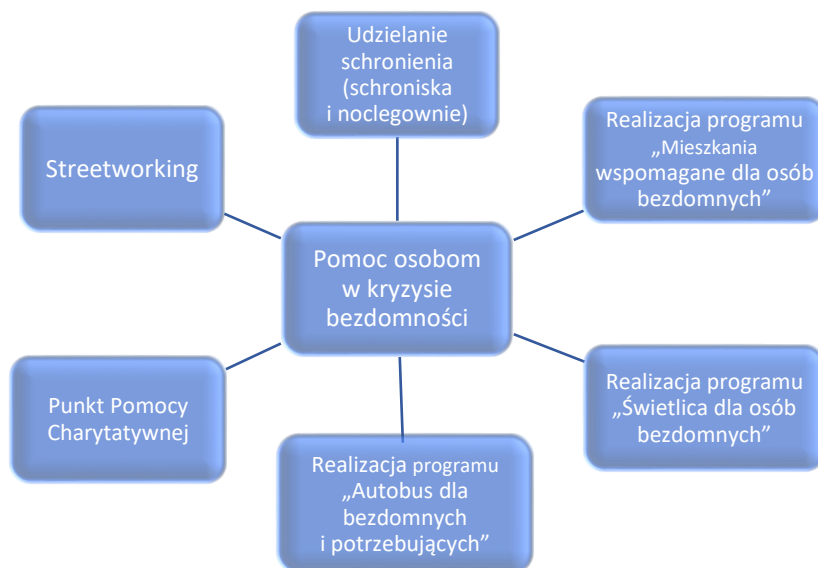
Placówki przeznaczone były dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, z dziecięcym porażeniem mózgowym, zespołem Downa, cechami autystycznymi, a w przypadku grupy senioralnej - dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej.

Domy zapewniały podopiecznym opiekę psychologiczną, terapeutyczną i wychowawczo-rewalidacyjną, opartą na indywidualnych programach usprawniania.

Od 01.09.2022 r. placówki dysponowały łącznie 120 miejscami, w tym 100 dla osób z niepełnosprawnościami. W ciągu roku z oferty placówek skorzystało 111 osób, w tym 83 osoby z niepełnosprawnościami.

Wydatki związane z prowadzeniem placówek funkcjonujących w ramach struktury organizacyjnej MOPS w 2022 r. wyniosły ogółem 3 721 062,51 zł.

4. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności

4.1. Udzielanie schronienia (schroniska i noclegownie)

Zapewnienie schronienia należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2022 r. schroniska i noclegownie usytuowane na terenie Łodzi dysponowały (według stanu na dzień 31.12.2022 r.) 362 miejscami zabezpieczającymi pobyt osobom w kryzysie bezdomności.

Rotacyjnie w ciągu roku przebywało w nich 701 osób, w tym:

- w placówce prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi – 180 osób, w tym 117 obywateli Ukrainy, którzy opuścili swój kraj po 24 lutym 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym,
- w placówkach prowadzonych przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – 521 osób.

TABELA Nr 8

Placówki według typów i podmiotu prowadzącego – według stanu na dzień 31.12.2022 r.

Typ placówki	Liczba placówek Miasto	Liczba placówek Podmiot niepubliczny	Liczba miejsc organizacyjnych Miasto	Liczba miejsc organizacyjnych podmiot niepubliczny
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	0	2	0	240
Schroniska dla bezdomnych kobiet	1	1	62*	60
Razem	1	3	62	300

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

* w tym 20 miejsc noclegowych dla kobiet w ramach Schroniska dla Bezdomnych Kobiet oraz 20 dla obywateli Ukrainy, którzy opuścili swój kraj po 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym

Miasto prowadziło Schronisko dla Bezdomnych Kobiet w Łodzi przy ul. Gałczyńskiego 7, będące w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. Placówka posiadała 62 miejsca organizacyjne, w tym 20 miejsc noclegowych w wyodrębnionej części Schroniska oraz 20 miejsc dla obywateli Ukrainy, którzy opuścili swój kraj po 24 lutym 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym. W ciągu roku sprawozdawczego w Schronisku przebywało 180 osób, z czego 37 osób na terenie Schroniska w systemie pomocy całodobowej, 26 osób skorzystało z miejsca noclegowego w wyodrębnionej części Schroniska oraz 117 obywateli Ukrainy będących uchodźcami wojennymi.

Z oferty placówki korzystały osoby nie posiadające własnego miejsca zamieszkania lub nie mogące z różnych przyczyn przebywać w dotychczasowym środowisku. Mieszkankom Schroniska zapewniono m.in. pomoc psychologiczną, socjalną oraz prawną, świadczoną przez personel placówki oraz współdziałające z nią instytucje i organizacje przeciwdziałające zjawisku bezdomności. Obywatele Ukrainy mieli zapewnioną możliwość złożenia wniosku o nadanie numeru pesel oraz wniosków o pomoc finansową.

Mieszkanki Schroniska były aktywizowane społecznie poprzez udział w zajęciach w Klubie Integracji Społecznej przy ul. Objazdowej 17 oraz brały udział w projekcie „Aktywizacja PLUS” realizowanym przez Urząd Miasta Łodzi. W ramach działań aktywizujących oraz integrujących na terenie ogrodu Schroniska w miesiącach maj - sierpień 2022 r. odbyły się 2 pikniki integracyjne z zabawami na świeżym powietrzu, muzyką graną na żywo oraz grillem. Celem zapewnienia lepszej komunikacji dla obywaterek Ukrainy zorganizowano na terenie Schroniska lekcje nauki języka polskiego. Lekcje prowadzone były w miesiącach kwiecień – czerwiec 2022 r. Dodatkowo uchodźcom z Ukrainy zapewniono środki chemiczne, spożywcze do samodzielnego przygotowywania posiłków oraz niezbędną odzież.

Osoby korzystające z miejsca noclegowego miały, oprócz noclegu, zapewnioną m.in. możliwość skorzystania z kąpieli, zmiany lub uzupełnienia brakujących elementów odzieży, a także mogły skorzystać z poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego, mającego na celu aktywowanie do podjęcia działań na rzecz zmiany swojej sytuacji.

W 2022 r. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta prowadziło na terenie Łodzi 3 schroniska dla osób bezdomnych, w tym: 2 dla mężczyzn i 1 dla kobiet:

- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17 – zaplanowane na 170 miejsc,
- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Szczytowej 11 – zaplanowane na 70 miejsc,
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Kwietniowej 2/4 – zaplanowane na 60 miejsc.

Łącznie wyżej wymienione schroniska zapewniały według stanu na dzień 31.12.2022 r. 300 miejsc dla osób w kryzysie bezdomności. W ciągu roku sprawozdawczego w placówkach tych przebywało rotacyjnie 521 osób.

Placówki prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, poza możliwością czasowego zamieszkania, zapewniały m.in.: całodzienne wyżywienie, możliwość korzystania z kąpieli, dokonania prania i zmiany odzieży, uzupełnienia brakującej garderoby, poradnictwo socjalne (pomoc w załatwianiu spraw urzędowych - wyrobieniu dowodu tożsamości, złożeniu wniosku dot. przydziału lokalu socjalnego, złożeniu dokumentów dotyczących przyznania świadczenia rentowego lub emerytalnego itp.), opiekę lekarską i pielęgniarstwa, pomoc psychoterapeutyczną, mającą na celu podniesienie świadomości podopiecznych, ich uaktywnienie oraz stworzenie im warunków do wyjścia z bezdomności.

4.2. Realizacja programu „Mieszkania wspomagane dla osób bezdomnych”

Pomoc w formie umożliwienia pobytu w mieszkaniu wspomagany adresowana była do osób w kryzysie bezdomności mających możliwość usamodzielnienia się, dążących do wyjścia z bezdomności i uzależnień. Celem funkcjonowania mieszkań była pomoc w wykształceniu umiejętności samodzielnego życia i integracji ze społecznością lokalną. W czasie pobytu w mieszkaniach osoby w kryzysie bezdomności miały zapewniony m.in. udział w terapii wychodzenia z sytuacji bezdomności, realizację indywidualnego planu pracy oraz grupowych działań aktywizujących, praktyczne przygotowanie do samodzielnego życia. W 2022 r. w mieszkaniach wspomaganych dla osób bezdomnych prowadzonych przy ul. Trębackiej 3 w Łodzi przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta przebywało rotacyjnie 17 osób bezdomnych, które zrealizowały podstawowy program pomocy osobie bezdomnej prowadzony w schroniskach i oczekiwały na mieszkanie z zasobów gminy.

4.3. Realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 15 marca 2022 r. oraz od 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. przy al. Piłsudskiego 119 w Łodzi funkcjonowała Świetlica dla Osób Bezdomnych prowadzona na zlecenie Miasta przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie. Placówka czynna była codziennie w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰. W Świetlicy osoby w kryzysie bezdomności miały zapewniony pobyt dzienny, gorący posiłek i napoje, możliwość uzupełnienia brakującej garderoby w odzież odpowiednią do pory roku, możliwość skorzystania z węzła sanitarnego, środków czystości i higieny osobistej, pomocy pielęgniarstwa. Dziennie w Świetlicy przebywało od ok. 30 do 50 osób.

W 2022 r. z placówki skorzystało 139 osób, wydano 4 478 posiłków (obiadów) oraz 2 230 sztuk odzieży.

W okresie październik 2021 r. – marzec 2022 r. przy świetlicy funkcjonowała łaźnia mobilna (czynna w dni robocze w godz. 10 – 16). W łaźni osoby potrzebujące mogły skorzystać z kąpieli, wykonać pranie, dokonać zmiany odzieży.

4.4. Realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”

W 2022 roku w okresie zimowym Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta realizowało program pn. „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”.

Założeniem programu było zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych osobom bezdomnym (zapewnienie posiłku, ciepłej odzieży, leków, podstawowej opieki pielęgniarstwa), motywowanie osób bezdomnych do zmiany sposobu życia i podjęcia próby wyjścia z bezdomności, minimalizowanie zagrożenia zamarznięciem, podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki bezdomności oraz instytucji i placówek pomocowych, zmniejszenie liczby osób bezdomnych pozostających bez schronienia i zabezpieczenia socjalnego, podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta poprzez zgromadzenie w jednym miejscu o określonej porze znacznej grupy bezdomnych, co umożliwiało monitoring przez służby prewencji, przełamanie stereotypów dotyczących zjawiska bezdomności.

Program realizowany był w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 15 marca 2022 r. oraz od 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

W ramach programu w miejscach gromadzenia się osób bezdomnych kursował Autobus, w którym potrzebujący mogli się ogrzać, zjeść gorący posiłek, otrzymać leki, odzież, a także skorzystać

z pomocy pielęgniarki. Autobus obsługiwali wolontariusze rekrutujący się z mieszkańców Schroniska przy ul. Nowe Sady 17 oraz opiekun.

Trasa Autobusu przebiegała ze Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17, poprzez Dworzec Łódź - Kaliska (przy al. Unii Lubelskiej), Plac Barlickiego przy ul. Małej, następnie Stary Rynek przy ul. Podrzecznej, Ryneczek na skrzyżowaniu ulic Przybyszewskiego/Tatrzańska do Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17.

W 2022 r. w Autobusie wydano 16 056 gorących posiłków oraz odzież w zależności od potrzeb.

4.5. Punkt Pomocy Charytatywnej

W 2022 r. zadanie realizował Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 111.

W ramach realizacji zadania podmiot zapewniał niezbędną odzież, bieliznę i obuwie, artykuły chemiczne, sprzęt gospodarstwa domowego, suchy prowiant osobie lub rodzinie, która była tego pozbawiona. Punkt zapewniał możliwość skorzystania z prysznicza, pralki, usługi fryzjerskiej, ze wsparcia merytorycznego w formie prowadzonych grup wsparcia, samopomocowych, konsultacji z pracownikiem socjalnym i prawnikiem. Aby zaktywizować osoby zgłaszające się do Punktu Pomocy Charytatywnej powstała „Świetlica dla osób bezdomnych”. Uczestnicy brali udział w zajęciach społeczno-aktywizacyjnych. Otrzymali również napoje i posiłek.

Z Punktu Pomocy Charytatywnej mogły korzystać osoby i rodziny w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodozieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, z powodu alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej i ekologicznej.

W 2022 r. z pomocy Punktu Pomocy Charytatywnej Caritas skorzystało 1 810 osób.

4.6. Streetworking

Streetworkerzy zatrudnieni w strukturze MOPS w Łodzi podejmowali w stosunku do osób z grup marginalizowanych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, działania polegające na aktywizacji społecznej poprzez wsparcie terapeutyczne, wsparcie społeczne oraz grupy samopomocowe.

Pomocą objęte były osoby bezdomne pozostające poza instytucjonalnym systemem opieki i wsparcia, zepchnięte poza obszar normalnego funkcjonowania w społeczeństwie, nie korzystające ze stacjonarnych form pomocy.

W 2022 r. streetworkerzy podczas swojej codziennej pracy opartej na stałej relacji z osobami bezdomnymi, wykonywanej na ulicach miasta, utrzymywali kontakt 197 osobami – z czego z 56 osobami rozpoczęto pracę w 2022 roku.

Dzięki wytrwałości i codziennemu kontaktowi z osobami, które wyrażały chęć udzielenia im wsparcia:

- motywowano i pomagano w dostaniu się na terapię dla osób uzależnionych od alkoholu;
- wspierano przy procesie docierania do schronisk i noclegowni;

- wspierano przy powrotach do rodzinnych miast;
- współpracowano ze służbami miejskimi i pogotowiem;
- udzielano pomocy w formie posiłku, odzieży, środków higienicznych, opatrunków medycznych itp.

Ponadto streetworkerzy:

- motywowali osoby bezdomne do udziału w projekcie „Furtka do Aktywizacji” oraz wspierali uczestników projektu w podejmowaniu działań związanych z uporządkowaniem swoich spraw;
- współpracowali z Caritas, Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Stowarzyszeniem Inicjatywa Rozsądnych Polaków, Zgromadzeniem Sióstr Misjonarek Miłości, Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta;
- uczestniczyli w VI Światowym Dniu Ubogich oraz akcji szczepień dla osób w kryzysie bezdomności;
- prowadzili profil informacyjno - edukacyjny na portalu społecznościowym Facebook, pełniący również funkcję komunikacyjną pomiędzy obywatelami a streetworkerami;
- prowadzili grupy wsparcia oraz spotkania indywidualne w Klubach Integracji Społecznej;
- prowadzili zbiórki żywności, odzieży, obuwia i kocy, które rozdawali potrzebującym na ulicach;
- prowadzili akcję informacyjną wśród osób bezdomnych dotyczącą profilaktyki zdrowotnej w związku z rozprzestrzeniającym się wirusem Sars-CoV-2;
- w ramach współpracy z Uniwersytetem Łódzkim przeprowadzono zajęcia ze studentami na temat streetworkingu;
- uczestniczyli w spotkaniach organizacyjnych ze służbami miejskimi;
- brali udział w spotkaniach Komisji do spraw przeciwdziałania bezdomności w Łodzi;
- stworzyli i prowadzili prace nad Łódzką Mapą Bezdomności, którą udostępniali służbom miejskim, komisji ds. przeciwdziałania bezdomności;
- współpracowali ze społecznością lokalną (fundacje, stowarzyszenia) w celu wsparcia osób potrzebujących;
- prowadzili działania wspierające dotyczące pomocy uchodźcom z Ukrainy;
- byli oddelegowani do pracy na Wydziałach Pracy Środowiskowej;
- brali udział w spotkaniach online dotyczących Platformy ds. Streetworkingu;
- brali udział w konsultacjach przy opracowaniu Strategii rozwiązywania problemu bezdomności w Łodzi, opracowanej przez Radę ds. Rozwiązywania Problemu Bezdomności przy Prezydent Miasta Łodzi;
- wystąpili w reportażu poświęconemu pracy Streetworkerów zrealizowanym przez TV TOYA w ramach cyklu "Prosto z miasta";
- informowali i pomagali w zapisaniu się na Miejską Wigilię 2022 dla samotnych w Łodzi;
- brali udział w Forum Mieszkaniowym 2022 z Habitat for Humanity Poland.

4.7. Bezpłatna całodobowa łazienka z pralnią i suszarnią dla bezdomnych łodzian (w ramach budżetu obywatelskiego)

Zadanie prowadzone było od października 2022 r. przez Stowarzyszenie Missio Quotidiana i Centrum Służby Rodzinie. Celem zadania jest poprawa stanu higieny oraz zdrowia psychicznego osób w kryzysie bezdomności poprzez obsługę 2 łazni kontenerowych na terenie Łodzi. Łaznie będą znajdować się przy al. Piłsudskiego 119 (przy skrzyżowaniu z ul. Sarnią) oraz w miejscu wskazanym przez Ośrodek. Z uwagi na brak planowego rozstrzygnięcia przetargu na zakup kontenerów, w IV kwartale 2022 r. uruchomienie łazni zostało przesunięte na I kwartał 2023 r. Do tego czasu organizacje prowadzące zakupiły ze środków miasta potrzebne wyposażenie, akcesoria, chemię i tekstylia, zlecono także wykonanie przyłączy do mediów.

5. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu

5.1. Pomoc żywnościowa

W 2022 r. zadanie realizowała Fundacja Bank Żywności w Łodzi im. Marka Edelmana z siedzibą w Łodzi przy ul. Niciarnianej 49E, która nieodpłatnie pozyskiwała żywność od firm z sektora prywatnego i nieodpłatnie przekazywała ją organizacjom pozarządowym (stowarzyszeniom i fundacjom), podmiotom kościelnym oraz podmiotom publicznym zajmującym się niesieniem pomocy m.in. osobom uzależnionym i ich rodzinom, osobom pozbawionym środków niezbędnych do życia, podopiecznym świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych, osobom bezdomnym, ofiarom przemocy, podopiecznym domów dziecka, podopiecznym domów pomocy społecznej.

W 2022 r. Fundacja przekazała 50 organizacjom pomocowym 708 948,98 kg żywności, która dotarła do beneficjentów.

5.2. Hostel dla osób z problemem alkoholowym

Osoby bezdomne uzależnione od alkoholu, środków psychoaktywnych, opuszczające zakłady karne miały możliwość korzystania z dwóch całodobowych hosteli prowadzonych na zlecenie Miasta przez Stowarzyszenie Samopomocowe „Abakus” z siedzibą w Łodzi. Ze wsparcia w hostelu przy ul. Próchnika 5 korzystali mężczyźni, natomiast z pomocy w hostelu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 58/6 korzystały kobiety.

W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie w obu hostelach podejmowało następujące działania:

- zapewnienie schronienia przez całą dobę,
- zapewnienie wyżywienia, środków higieny osobistej,
- zapewnienie łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi,
- prowadzenie grupy wsparcia dla mieszkańców hostelu,
- prowadzenie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

W 2022 r. z pomocy Hostelu przy ul. Próchnika 5 skorzystało 47 mężczyzn, z kolei z pomocy hostelu przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 58/6 skorzystały 3 kobiety i 7 mężczyzn.

6. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków psychoaktywnych

6.1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

W 2022 r. realizację zadania polegającego na prowadzeniu działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem narkotykowym (hostelu), Miasto Łódź powierzyło Stowarzyszeniu MONAR z siedzibą w Kęblinach przy ul. Strykowskiej 3. Zadanie realizowane było w Ośrodku Rehabilitacyjno - Readaptacyjnym w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 225.

W ramach zadania Podmiot zobowiązany był do:

- zapewnienia schronienia przez całą dobę,
- zapewnienia wyżywienia, środków higieny osobistej,
- zapewnienia łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi,
- prowadzenia grupy wsparcia dla mieszkańców ośrodka lub w zależności od potrzeb prowadzenia sesji zajęć indywidualnych lub grupowych.

W 2022 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 112 osób, w tym 8 kobiet, 103 mężczyzn i 1 dziecko.

6.2. Program reintegracji zawodowej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

Osoby bezrobotne uzależnione od substancji psychoaktywnych, które ukończyły terapię uzależnień, uczestniczyły w programie reintegracji zawodowej realizowanym przez Stowarzyszenie MONAR z siedzibą w Kęblinach przy ul. Strykowskiej 3.

W ramach zadania były prowadzone zajęcia motywacyjno-edukacyjne pomagające w starciu zawodowym. Ponadto w ramach zadania przeprowadzone były kursy i szkolenia zawodowe: kurs z zakresu obsługi wózków widłowych, kurs koparko-ładowarki, kurs spawania, dzięki którym uczestnicy podnieśli kwalifikacje i zwiększyli swoje szanse zatrudnienia na rynku pracy.

W 2022 r. z programu skorzystało 16 osób.

6.3. Program reintegracji społecznej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

W 2022 r. program reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających środki psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny, realizowało Stowarzyszenie MONAR z siedzibą w Kęblinach przy ul. Strykowskiej 3.

W ramach zadania realizowany był program reintegracji społecznej osób uzależnionych po zakończonym procesie leczenia w ośrodku stacjonarnym poprzez grupę terapeutyczną i warsztaty umiejętności psychospołecznych oraz doradztwa zawodowego.

W 2022 r. w programie uczestniczyło 30 osób.

7. Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

W roku 2022 osobom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi udzielił pomocy w formie:

- pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 1 wychowanka – 6 613 zł,
- rzeczowej na zagospodarowanie dla 1 wychowanka – 1 000 zł,
- pracy socjalnej dla 1 wychowanka.

Osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie Ośrodek udzielił pomocy w formie:

- uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych (w tym w mieszkaniu chronionym) dla 1 wychowanka,
- pracy socjalnej dla 1 wychowanka.

Natomiast osobom opuszczającym zakłady poprawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi udzielił pomocy w formie:

- uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych dla 1 wychowanka – 5 511 zł,
- rzeczowej na zagospodarowanie dla 1 wychowanka – 1 000 zł.

Wydatki na pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w 2022 r. wyniosły łącznie 14 124 zł.

8 Pomoc rodzinie w sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

8.1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Podstawowym zadaniem działalności Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu minimalizowania skali zjawiska przemocy domowej.

Skład Zespołu określa art. 9a ust. 3, ust. 3A, ust. 4, ust. 5 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu, zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest inicjowanie działań mających na celu minimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie i koordynowanie działań podmiotów realizujących zadania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi miasta Łodzi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- powoływanie grup roboczych, składających się z przedstawicieli różnych podmiotów, których celem jest minimalizowanie i niwelowanie zjawiska przemocy w indywidualnych przypadkach procedowanych Niebieskich Kart,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2022 roku wszczęto łącznie 1 227 procedur „Niebieskie Karty”, przeprowadzono podczas działań Grup Roboczych 4 527 postępowań dotyczących indywidualnych przypadków występowania przemocy w rodzinie.

W środowiskach z małoletnimi dziećmi, celem zabezpieczenia ich funkcjonowania, skierowano 535 wniosków do Sądu Rodzinnego, informujących o wszczęciu procedury Niebieskie Karty, do prokuratury skierowano łącznie 107 zawiadomień o występowaniu zjawiska noszącego znamiona przemocy domowej.

Członkowie Grup Roboczych podejmowali także działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez kierowanie do programu korekcyjno – edukacyjnego, mającego na celu ograniczenie zachowań noszących znamiona przemocy, zmotywowanie do podjęcia terapii indywidualnej czy grupowej w tym zakresie. Skierowano także 200 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie w większości przypadków negują istnienie takich sytuacji i odmawiają podejmowania działań dotyczących procesu radzenia sobie z zachowaniami wchodzącymi w spektrum przemocy.

8.2. Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy

Ofiary przemocy miały możliwość korzystania ze schronienia w prowadzonym przez Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Łodzi przy ul. Franciszkańskiej 85.

Podmiot w ramach realizacji zadania zapewniał ofiarom przemocy: schronienie, pomoc socjalną i terapeutyczną. Ofiarom przemocy udzielane były porady pielęgniarские, psychologiczne, prawne, socjalne, prowadzono terapię indywidualną, grupową, rodzinną oraz z zajęcia socjoterapeutyczne.

W 2022 r. z pomocy udzielanej w placówce korzystały rotacyjnie 124 osoby, w tym 57 kobiet, 3 mężczyzn oraz 64 dzieci.

8.3 Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Centrum Służby Rodzinie z siedzibą w Łodzi przy ul. Broniewskiego 1a kontynuowało na zlecenie Miasta realizację zadania polegającego na prowadzeniu domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W ramach realizacji zadania Dom Samotnej Matki im. Stanisławy Leszczyńskiej w Łodzi przy ul. Broniewskiego 1a zapewniał matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, całodobowy, okresowy pobyt oraz podstawowe usługi obejmujące:

1) w zakresie interwencyjnym:

- zapewnienie schronienia kobietom w ciąży w okresie okołoporodowym,
- izolowanie osób ubiegających się o pomoc od sprawców przemocy,
- wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- zapobieganie marginalizacji społecznej przez umożliwienie mieszkańcom odnalezienia miejsca w społeczeństwie i powrót do normalności po odrzuceniu ich przez rodziny,

partnerów czy środowisko z powodu nieoczekiwanego macierzyństwa lub konieczności przezwyciężenia sytuacji kryzysowej,

- zapobieganie sieroctwu społecznemu przez przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania roli rodzicielskiej,
- zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a zwłaszcza wzorca wyuczonej bezradności;

2) w zakresie potrzeb bytowych:

- zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu dla trzydziestu mieszkańców, przy czym liczba ta może ulegać zmianom, zależnie od możliwości domu w zakresie spełnienia pozostałych standardów,
- odrębne pomieszczenia do spania oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
- pokoje dla mieszkanek w ciąży przeznaczone maksymalnie dla trzech osób oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego,
- ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
- ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków oraz co najmniej jedno dodatkowe pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
- pomieszczenia do prania i suszenia;

3) w zakresie opiekuńczo-wspomagającym:

- podstawową pielęgnację mieszkańca w czasie choroby oraz opiekę nad dzieckiem w czasie choroby opiekuna dziecka,
- umożliwienie korzystania ze świadczeń zdrowotnych,
- pomoc w załatwianiu spraw osobistych w przypadku wystąpienia takiej potrzeby,
- środki higieny osobistej, środki czystości w sytuacji, gdy nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu.

W 2022 r. z pomocy placówki skorzystały łącznie 126 osób.

9. Pomoc dla cudzoziemców i migrantów

9.1. Pomoc cudzoziemcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji uchodźców

W 2022 roku w ramach zadania „Pomoc dla cudzoziemców” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował 24 Indywidualne Programy Integracji, które obejmowały 46 osób.

Cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą objęci byli wsparciem w formie pracy socjalnej, która polegała na monitorowaniu postępów w procesie integracji oraz wsparciu w kontaktach cudzoziemców z instytucjami (szkołami, do których uczęszczają dzieci, szkołami językowymi, Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi). Pracownik socjalny wspierał cudzoziemców w rozwiązywaniu codziennych problemów, wyjaśniał formalności administracyjne, towarzyszył podczas wizyt w instytucjach, proponował kontakt z organizacjami, mogącymi wesprzeć cudzoziemca. Świadczenie integracyjne finansowane było przez Wojewodę Łódzkiego.

9.2. Pomoc repatriantom

W 2022 roku w ramach zadania „Pomoc dla repatriantów” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w formie wypłaty świadczeń zrealizowano 2 decyzje na kwotę 99 035,69 zł wydane przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji z przeznaczeniem na przejazd, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, które finansował Wojewoda Łódzki.

9.3. Pomoc z tytułu Karty Polaka

W związku z realizacją zadania wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2023 r. poz. 192), związanego z wypłatą świadczeń pieniężnych osobom, które złożyły wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, w 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi prowadził wypłatę świadczeń na podstawie 110 decyzji wydanych przez Wojewodę Łódzkiego, na łączną kwotę 1 221 000,00 zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 12 660,40 zł. Dotacja na wypłatę świadczenia finansowana była przez Wojewodę Łódzkiego.

10. Praca socjalna

Praca socjalna miała na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W pracy socjalnej wykorzystywane były właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona była osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna prowadzona była:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Ogółem w 2022 roku pracą socjalną objętych było 12 709 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 19 326), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 896 rodzin (1 999 osób w tych rodzinach). Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny i projekt socjalny. W 2022 r. realizowano 25 kontraktów z osobami i rodzinami w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej oraz 61 kontraktów z osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach pracy socjalnej realizowano także 13 projektów socjalnych mających na celu wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób, rodzin i grup oraz wzrost samoorganizacji i spójności środowisk lokalnych, a przez to zapobieganie procesom marginalizacji i wykluczenia społecznego.

CZĘŚĆ II Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. Informacja z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny

Zadania z zakresu wspierania rodziny zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania skierowane były do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzinom zapewniano wsparcie polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny było prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą.

1.1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa

Rodzina, w której stwierdzono trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, miała możliwość skorzystania ze wsparcia w formie konsultacji prowadzonych przez specjalistów zatrudnionych w Wydziałach Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (psychologów i pedagogów), do których zadań należało dokonanie diagnozy problemów występujących w rodzinie i ewentualnie skierowanie do dalszych form wsparcia.

Do zadań specjalistów należało m. in.: rozwijanie umiejętności psychospołecznych, udzielanie pomocy i wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzenie indywidualnych spotkań o charakterze profilaktycznym, diagnozowanie sytuacji wychowawczych, minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogły skorzystać z pomocy oferowanej przez 3 jednostki specjalistycznego poradnictwa prowadzone przez 2 organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta – Fundację Wsparcia Psychospołecznego oraz Centrum Służby Rodzinie.

Jednostki udzielały porad specjalistycznych osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W 2022 roku z poradnictwa psychologicznego, psychospołecznego, prawnego i terapii rodzinnej skorzystało 481 osób, którym udzielono 1 871 porad.

1.2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

Celem pracy asystentów rodziny było udzielanie rodzinie pomocy w pokonywaniu bieżących problemów, w nabyciu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększeniu kompetencji rodzicielskich. O przydzieleniu rodzinie asystenta rodziny wnioskował pracownik socjalny,

po dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Asystent rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Podstawowe zadania realizowane przez asystenta obejmowały:

- 1) opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi dysponował 20 etatami asystentów rodziny. Wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 484 rodziny ujawniające problemy opiekuńczo-wychowawcze.

1.3 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Placówki wsparcia dziennego stanowiły jedną z form wspierania rodziny, mającą na celu udzielenie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W 2022 r. placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewniającej dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
- 2) opiekuńczo-specjalistycznej, do której zadań należała w szczególności opieka i wychowanie, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych;

Zadaniem pracowników placówek wsparcia dziennego było pomaganie rodzicom w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym celu podejmowali współpracę ze szkołami, kuratorami sądowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Wychowankowie placówek objęci byli pomocą w zakresie

dożywiania, a także doposażenia w artykuły szkolne. Zapewniono im możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, rozwijania swoich zainteresowań.

Dzięki podejmowanym przez pracowników działaniom wychowankowie placówek wsparcia dziennego mieli szansę na zrównoważony rozwój oraz wyrównanie szans edukacyjnych.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone były przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2022 r. podmioty niepubliczne prowadziły 27 placówek, dysponujących 880 miejscami. W skali całego okresu sprawozdawczego do placówek wsparcia dziennego uczęszczało narastająco 1 322 dzieci i młodzieży.

1.4. Programy wspierające z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

W 2022 r. zadanie, na zlecenie Miasta Łodzi, realizował Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka z siedzibą w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 17 lok. 5.

Głównym celem była realizacja programów wspierających w formie warsztatów korekcyjno-edukacyjnych, w szczególności dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Warsztaty miały charakter wykładowo-ćwiczeniowy. W trakcie warsztatów uczestnicy podnosili umiejętności z zakresu opieki i wychowania. Nabyli także wiedzę w rozpoznawaniu, wyrażaniu oraz konstruktywnym radzeniu sobie z emocjami swoimi i dziecka. W trakcie realizacji zadania mieli okazję też przetestować na innych uczestnikach prostą komunikację. W warsztatach udział wzięło 41 osób (w tym: 26 osób w grupowych i 15 osób w indywidualnych). Ponadto przeprowadzono konsultacje psychologiczne, z których skorzystało 50 osób. W ramach zadania ze wsparcia w ramach warsztatów i konsultacji psychologicznych skorzystało łącznie 69 osób (jedna osoba liczona jeden raz).

2. Instytucjonalne formy pieczy zastępczej

Instytucjonalną pieczę zastępczą, prowadzoną przez powiat lub na zlecenie powiatu stanowią placówki opiekuńczo–wychowawcze typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- rodzinnego,
- specjalistyczno–terapeutycznego.

Na terenie Miasta Łodzi na dzień 31.12.2022 roku funkcjonowało 35 placówek opiekuńczo–wychowawczych, w tym 13 prowadzonych na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne, tj.:

- 10 placówek typu rodzinnego prowadzonych przez Fundację „Happy Kids”,
- 1 placówka typu socjalizacyjnego, prowadzona przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Sióstr Salezjanek,
- 2 placówki typu specjalistyczno–terapeutycznego, w tym 1 prowadzona przez Stowarzyszenie Ewangelizacyjno-Charytatywne „Mocni w Duchu” oraz 1 prowadzona przez Fundację „Dom w Łodzi”.

TABELA Nr 11

Liczba placówek opiekuńczo – wychowawczych wg podmiotu prowadzącego

Typ placówki	Liczba publicznych placówek opiekuńczo - wychowawczych Placówki publiczne	Liczba publicznych placówek opiekuńczo - wychowawczych Placówki niepubliczne	Liczba miejsc organizacyjnych (wg stanu na 31 grudnia 2022 r.) Placówki publiczne	Liczba miejsc organizacyjnych (wg stanu na 31 grudnia 2022 r.) Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	15	1	198	14
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	1	-	60	-
Interwencyjne	4	-	56	-
Rodzinne	2	10	16	80
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	2	-	15
Razem	22	13	330	109

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. przebywało 480 dzieci. Ww. placówki dysponowały łącznie na koniec roku 439 miejscami organizacyjnymi w tym: 330 w placówkach publicznych oraz 109 miejscami w placówkach niepublicznych. Dla porównania – na dzień 31.12.2021 roku na terenie Miasta Łodzi funkcjonowało 35 placówek opiekuńczo-wychowawczych z 457 miejscami organizacyjnymi, w tym: 346 miejscami w placówkach publicznych oraz 111 w placówkach niepublicznych. Różnice wynikają odpowiednio z poniższych zmian:

- Decyzją Wojewody Łódzkiego RPS-I.9421.14.2022 z dniem 1 lutego 2022 r. zwiększona została statutowa liczba miejsc w dwóch domach, prowadzonych przez Fundację „Happy Kids”: z 6 do 8 w Rodzinnym Domu Fundacji „Happy Kids” nr 3 ul. Jarowa 18/18a w Łodzi oraz z 7 do 8 w Rodzinnym Domu Fundacji „Happy Kids” nr 2 ul. Godna 13 w Łodzi.
- Decyzją Wojewody Łódzkiego RPS-I.9423.8.2022 z dniem 1 marca 2022 r. zwiększona została statutowa liczba miejsc z 7 do 8 w dwóch domach prowadzonych przez Fundację „Happy Kids”: w Rodzinnym Domu Fundacji „Happy Kids” nr 1 ul. Czahary 52 w Łodzi oraz w Rodzinnym Domu Fundacji „Happy Kids” nr 4 ul. Maszynowa 37 w Łodzi.
- Decyzją Wojewody Łódzkiego ZRPS_I.9423.12.2020 z dnia 8 marca 2022 r. wydano Powiatowi Miasto Łódź zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego pn. Dom Dziecka „Schronienie-Zbocze”, mieszczącej się przy ul. Zbocze 2a w Łodzi. Ponadto Zarządzeniem Nr 2251/2022 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 października 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego placówce, zmniejszono liczbę miejsc z 30 do 14.
- Decyzją Wojewody Łódzkiego RPS-I.9423.1.2022 z dnia 1 kwietnia 2022 r. o cofnięciu zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego Dom dla Dzieci „Moje Drzewko Pomarańczowe” z siedzibą przy ul. Żeromskiego 27 lok. 1U w Łodzi, z 7 miejscami organizacyjnymi, placówka została wykreślona z rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych

ośrodków preadopcyjnych, prowadzonego przez Wojewodę Łódzkiego, w którym funkcjonowała pod nr rej. ZRPS-.9420.202.2020.

TABELA Nr 12

Liczba dzieci w łódzkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Typ placówki	Liczba dzieci przyjętych w 2022 r. Placówki publiczne	Liczba dzieci przyjętych w 2022 r. Placówki niepubliczne	Liczba dzieci objętych opieką w 2022 r. Placówki publiczne	Liczba dzieci objętych opieką w 2022 r. Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	75	9	262	22
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	61	-	109	-
Interwencyjne	169	-	217	-
Rodzinne	4	18	20	89
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	1	-	16
Razem	309	28	608	127

2.1. Mieszkania chronione dla osób opuszczających pieczę zastępczą

Jedną z form pomocy pełnoletnim osobom opuszczającym pieczę zastępczą, poza możliwością uzyskania lokalu z zasobu lokalowego Miasta, jest umożliwienie pobytu w mieszkaniu chronionym. Samodzielnie funkcjonujący podopieczni pieczy zastępczej mają do dyspozycji mieszkania chronione treningowe, w których zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności i sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

W 2022 r. na terenie Łodzi funkcjonowało 6 mieszkań chronionych treningowych dysponujących łącznie 27 miejscami. Do sierpnia 2022 r. mieszkania te prowadzone były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi. W okresie styczeń-sierpień 2022 r. przebywały w nich 33 osoby.

Od 1 września 2022 r. mieszkania chronione prowadzone były na zlecenie Miasta przez podmiot niepubliczny – Fundację Szczęśliwej Drogi. W okresie wrzesień-grudzień 2022 r. w mieszkaniach tych przebywało łącznie 30 osób.

2.2. Dodatkowe działania w zakresie udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym

W 2022 r. kontynuowany był projekt Fundacji Szczęśliwej Drogi w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Społecznym w Łodzi oraz Fundacją Robinsona Crusoe pn. „Dobry Początek” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014 – 2020, Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania IX.1. Aktywna Integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku w projekcie brało udział 125 pełnoletnich

podopiecznych. Osoby te korzystały ze wsparcia i regularnych spotkań z asystentami usamodzielnienia. W okresie tym 25 pełnoletnich uczestników projektu korzystało ze wsparcia psychologicznego, a 18 brało udział w indywidualnej terapii uzależnień. Dodatkowo 11 osób uczęszczało na korepetycje z języka angielskiego, a 12 osób z matematyki.

CZĘŚĆ III Działania na rzecz włączenia społecznego

1. Projekt „Aktywizacja plus”

Okres realizacji 1.05.2019 r. – 30.06.2022 r. Projekt skierowany był do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, klientów MOPS. Celem projektu była aktywizacja zawodowa uczestników projektu. W ramach reintegracji społecznej zastosowane zostały następujące instrumenty oddziaływania: warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, szkolenie z podstaw obsługi komputera, terapię uzależnień, grupy wsparcia, kurs prawo jazdy kat. b. W ramach reintegracji zawodowej zastosowane zostały z kolei takie instrumenty oddziaływania jak: poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne, szkolenia zawodowe. Zakładane efekty działań: podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych przywracających szansę na zatrudnienie osobom długotrwale bezrobotnym, oddalonym od rynku pracy.

W 2022 r. zrealizowano warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe, kursy na prawo jazdy kategorii b, szkolenie z podstaw obsługi komputera. Do końca trwania projektu (tj. do 30.06.2022) ze wsparcia w ramach projektu skorzystały 143 osoby. Wydatki w ramach projektu w 2022 r.: 82.826,89 zł.

2. Projekt „Nasze światlice”

Okres realizacji 1.07.2019 r. – 30.06.2022 r. zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Faktyczna realizacja projektu rozpoczęła się 17 lutego 2020 r. Zatrudniony został wówczas 1 pracownik socjalny w II Wydziale Pracy Środowiskowej oraz 1 asystent rodziny w I Wydziale Pracy Środowiskowej. Od dnia 1 czerwca 2020 r. rozpoczęto realizację działań w świetlicach środowiskowych i ogniskach wychowawczych. Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców oraz niwelowanie deficytów rozwojowych i braków edukacyjnych u dzieci, poprzez rozszerzenie oferty wsparcia świetlic środowiskowych funkcjonujących na terenie miasta.

W ramach projektu w świetlicach/ogniskach została zatrudniona dodatkowa kadra i zorganizowano zajęcia, które wzbogaciły ofertę świetlic oraz przyczyniły się do rozwijania pasji i zainteresowań dzieci. W placówkach prowadzone były zajęcia matematyczne, naukowo-techniczne, informatyczne, lingwistyczne, z zakresu ekspresji kulturalnej oraz zajęcia specjalistyczne (psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne, socjoterapeutyczne).

Dzięki działaniom realizowanym w ramach projektu udało się osiągnąć następujące efekty:

- zmotywowanie dorosłych uczestników projektu do aktywizacji zawodowej,
- wyrównanie szans edukacyjnych dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,
- poprawa zachowań dzieci i młodzieży oraz cech niezbędnych w życiu społecznym,
- poprawa zasad kultury osobistej życia codziennego oraz wzajemnego szacunku,

- poprawa koncentracji, kreatywności i twórczego myślenia,
- nabycie umiejętności współpracy w grupie, rozwinięcie poczucia współodpowiedzialności za grupę,
- rozwinięcie sfery emocjonalnej, poznawczej, społecznej, co wpłynęło na poprawę ich funkcjonowania na terenie domu, szkoły oraz świetlicy/ogniska/klubu, a także większą motywację do pracy,
- podniesienie kompetencji językowych i matematycznych, poprawa wyników w nauce.

W roku 2022 w ramach projektu pracowało 3 pracowników socjalnych oraz 3 asystentów rodzinnych, po jednym w każdym Wydziale Pracy Środowiskowej.

Do otwartego konkursu ofert na realizację działań w świetlicach i ogniskach przystąpiło 10 organizacji pozarządowych (działania realizowane w 15 placówkach wsparcia dziennego). Wydatki realizatora projektu: Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w 2022 r.: 613.899,64 zł.

Ze wsparcia w ramach projektu w 2022 r. skorzystały 653 osoby.

Wydatki w ramach projektu w 2022 r.: 512.493,84 zł, w tym wkład własny 190.629,00 zł.

3. Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”

Okres realizacji projektu 1.01.2020 r. – 31.05.2022 r., realizowany zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A011-19-00 z dnia 8.05.2020 r., podpisaną pomiędzy Liderem projektu: Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych i Partnerami, w tym Gminą Łódź, a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Opiekuńcza Łódź bis”. Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.2.1: Usługi społeczne i zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany był do osób niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami oraz do ich rodzin i opiekunów. Uczestnicy projektu uzyskali dostęp do takich form pomocy jak: wsparcie: psychologa, pracowników socjalnych, prawnika, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, mieszkania wspomagane, Rodzinny Dom Pomocy, usługi opiekuńcze i usługi opiekuńcze psychiatryczne w miejscu zamieszkania, wypożyczalnia sprzętu wspomagającego lub pielęgnacyjnego, zapewnienie transportu i posiłków. Efektem projektu było zwiększenie samodzielności oraz zdolności do uczestniczenia w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym osób niesamodzielnych, w następstwie umożliwiły im opiekunom powrót na rynek pracy.

W 2022 r. realizowane było wsparcie w postaci usług opiekuńczych, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, Rodzinnego Domu Pomocy, mieszkań chronionych, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, poradnictwa prawnego, terapii psychologicznej, posiłków, usługi transportowej. Do końca trwania projektu (tj. do 31.05.2022r) w projekcie wzięło udział 1 069 osób.

Projekt realizowany w partnerstwie Miasta Łodzi/Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz MOPS w Łodzi z Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych, Łódzki Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszeniem Dla Rodziny, Fundacją Pomocy Niepełnosprawnym „Okaż Serce”. Wydatki w ramach projektu w 2022 r.: 292.577,76 zł

4. Projekt „Dobry początek”

Okres realizacji 1.06.2020 r. – 31.05.2023 r., realizowany zgodnie z umową nr RPLD.09.01.01-10-A006/19-00 z dnia 24.07.2020 r., podpisaną pomiędzy Gminą Łódź i Partnerami projektu a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Dobry początek”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.1.1: Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany jest do usamodzielniających się wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników projektu. W ramach reintegracji społecznej zaplanowano takie instrumenty oddziaływania, jak m.in.: wsparcie asystentów usamodzielnienia, tutoring, warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, terapię uzależnień, grupy wsparcia, korepetycje. W ramach reintegracji zawodowej zaplanowano doradztwo zawodowe i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe. Zakładane efekty działań: podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, ułatwienie startu w dorosłe życie.

W 2022 r. realizowane były działania z zakresu aktywizacji społecznej: warsztaty, terapia, mentoring, wsparcie Asystentów Usamodzielnienia, grupy wsparcia dla młodych rodziców, warsztaty wyjazdowe, doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe. Do grudnia 2022 r. w projekcie wzięty udział 332 osoby. Projekt realizowany jest w partnerstwie MOPS w Łodzi z Fundacją Szczęśliwej Drogi oraz Fundacją Robinson Crusoe.

Wydatki w ramach projektu w 2022 r.: 821.707,20 zł, w tym wkład własny 117.999,23 zł.

5. Projekt „Furtka do aktywizacji”

Okres realizacji projektu: 1.06.2021 r. – 30.06.2023 r. Umowa o dofinansowanie projektu podpisana została w dniu 8.11.2021 r. (RPLD.09.01.01-10-A012/20). Rzeczowy i finansowy okres realizacji projektu rozpocznie się w 2022 r.

Projekt skierowany do 100 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, nieaktywnych zawodowo, klientów MOPS.

Celem projektu jest przywrócenie UP zdolności do zatrudnienia poprzez wdrożenie instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej, których efektem będzie w pierwszej kolejności wzrost kompetencji społecznych i przywrócenie zdolności do wypełniania ról społecznych, a w konsekwencji wzrost kompetencji i kwalifikacji zawodowych i przywrócenie zdolności do zatrudnienia.

W ramach reintegracji społecznej zastosowane zostaną następujące instrumenty oddziaływania: warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, szkolenie z podstaw obsługi komputera, terapię uzależnień, grupy wsparcia. W ramach reintegracji zawodowej zastosowane będą z kolei takie instrumenty oddziaływania jak: poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne, szkolenia zawodowe. W 2022 r. zrealizowano warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, szkolenia z podstaw obsługi komputera, terapię uzależnień, grupy wsparcia, poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne.

Do grudnia 2022 ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 40 osób.

Wydatki w ramach projektu w 2022 r.: 192.220,30 zł, w tym wkład własny 22.000,00 zł.

6. Projekt „Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizowanego miasta Łodzi”

Okres realizacji projektu: 1.06.2022 r. – 31.08.2023 r. Umowa o dofinansowanie projektu podpisana została w dniu 27.09.2022 r. (RPLD.09.01.03-10-0005/21).

Projekt skierowany do 50 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, nieaktywnych zawodowo, klientów MOPS, zamieszkałych teren rewitalizacji M. Łódź.

Celem projektu jest przywrócenie zdolności do zatrudnienia 50 osobom zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej, zgodnych z realizacją zadań wynikających z przepisów w zakresie pom społecznej, których efektem będzie w pierwszej kolejności przywrócenie zdolności do wypełniania ról społecznych. W ramach reintegracji społecznej zastosowane zostaną następujące instrumenty oddziaływania: warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, terapię uzależnień, grupy wsparcia. W ramach reintegracji zawodowej zastosowane będą z kolei takie instrumenty oddziaływania jak: poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne, szkolenia zawodowe.

W 2022 r. zrealizowano warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne, terapię uzależnień, grupy wsparcia.

Do grudnia 2022 ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 14 osób.

Wydatki w ramach projektu w 2022 r.: 16.709,39 zł.

7. Projekt „U siebie – usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla niesamodzielnych mieszkańców Łodzi”

Okres realizacji projektu: 1.07.2022 r. – 31.08.2023 r. Umowa o dofinansowanie projektu podpisana została w dniu 27.10.2022 r. (RPLD.09.02.01-10-D013/22). Rzeczowy i finansowy okres realizacji projektu rozpocznie się w 2023 r.

Projekt skierowany do 30 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zakwalifikowane jako niesamodzielne, tj. osoby starsze, chore, niepełnosprawne.

Celem projektu jest umożliwienie osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w dotychczasowym środowisku oraz integracji z nim. Uczestnicy projektu uzyskają dostęp do usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, pracy socjalnej. Efektem projektu będzie zwiększenie samodzielności oraz zdolności do uczestniczenia w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym osób zależnych lub niesamodzielnych.

8. Kluby Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

W 2022 r., w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi funkcjonował Klub Integracji Społecznej przy ul. Objazdowej 17.

Działania podejmowane w Klubie Integracji Społecznej miały na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego między innymi poprzez:

- minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych,
- kształtowanie postaw samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia,

- opracowywanie i realizacja programów pomocowych,
- rozpoznawanie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- prowadzenie działalności samopomocowej w zakresie zwiększenia aktywności społecznej i korzystania z dostępnej infrastruktury.

W ramach działalności Klubu Integracji Społecznej, podjęto następujące działania reintegracyjne:

- doradztwo zawodowe jako rodzaj zindywidualizowanych i grupowych działań mających na celu zapewnienie uczestnikom pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, poruszania się po rynku pracy, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej;
- umożliwienie dostępu do Infokiosku (oferty pracy na terenie Łodzi, Polski, dostęp do stron internetowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miasta Łodzi, planu miasta Łodzi);
- trening umiejętności społecznych dla osób skierowanych na prace społecznie użyteczne – warsztaty kształtujące kompetencje osobiste, m.in.: komunikację interpersonalną, empatię, samoocenę, asertywność, radzenie sobie ze stresem, planowanie i wyznaczenie celów. Celem warsztatów jest kształtowanie umiejętności adaptacji osób długotrwale bezrobotnych w przyszłym miejscu pracy;
- samopomocową grupę wsparcia, w ramach której poprzez proces animowania z wykorzystaniem elementów terapii grupowej, uczestnicy wymieniali się doświadczeniami, a tym samym udzielali sobie wzajemnego wsparcia (oferta skierowana do osób uzależnionych i współuzależnionych);
- warsztaty rozwoju osobistego i zawodowego, rozumiane jako animacja odbudowania prawidłowych zachowań prospołecznych, kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy życiowej, treningu autoprezentacji, kształtowanie umiejętności wykorzystania istniejącej infrastruktury pomocowej;
- wsparcie dla osób dotkniętych problemem bezdomności poprzez aktywizację społeczną i zawodową;
- prowadzenie infolinii dla osób przebywających w kwarantannie lub izolacji domowej w związku z sytuacją epidemiczną;
- prowadzenie „Przyjaznego Telefonu” dla seniorów rozumianego jako linia telefoniczna mająca za zadanie przeciwdziałanie samotności, wsparcie i pomoc w najróżniejszych obszarach życia dla osób starszych;
- prowadzenie punktu pomocy dla osób przybywających z terenów objętych działaniami wojennymi w Ukrainie, w tym punktu wydawania odzieży i środków chemicznych. Z pomocy skorzystało łącznie 5 429 osób narodowości ukraińskiej.

W 2022 r. z pomocy i wsparcia Klubu Integracji Społecznej na terenie Miasta Łodzi skorzystały 94 osoby na podstawie kontraktów socjalnych zawartych z pracownikami socjalnymi.

9. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej

9.1. Prace społecznie użyteczne

Do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Bezrobotni kierowani byli do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej po uwzględnieniu ich umiejętności, miejsca zamieszkania oraz potrzeb danej placówki.

W pracach społecznie użytecznych brało udział 6 miejskich jednostek organizacyjnych oraz 3 organizacje pozarządowe w okresie od marca 2022 r. do listopada 2022 r. Do prac społecznie użytecznych skierowano 54 osoby (36 kobiet i 18 mężczyzn).

Ogółem wypłacono z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych kwotę 131 194,50 zł, z czego 40 % stanowił wkład własny jednostek, a 60 % zostało zrefundowane przez Powiatowy Urząd Pracy.

10. Centrum Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi wspierał zatrudnienie socjalne poprzez finansowanie Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu. Zadanie to realizowała Fundacja „Uwolnienie” z siedzibą w Łodzi przy ul. Inowrocławskiej 5a.

W ramach zadania podejmowane były działania mające na celu aktywizację zawodową i społeczną uczestników Centrum Integracji Społecznej poprzez zorganizowanie: kursów zawodowych (prace porządkowe, prace biurowe), terapii indywidualnej i grupowej (spotkania o charakterze edukacyjnym i warsztatowym) oraz zajęć z zakresu aktywizacji zawodowej (połączone z edukacją profilaktyki uzależnień oraz zwalczaniem objawów wykluczenia społecznego). Ponadto uczestnicy mieli zapewnioną pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz pomoc ze strony doradcy zawodowego.

W 2022 r. z Centrum Integracji Społecznej skorzystały 43 osoby.

CZĘŚĆ IV Współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

W 2022 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi, polegająca na organizacji otwartych konkursów ofert, zawieraniu umów i ich rozliczaniu pod względem finansowym w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym odbywała się przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. W budżecie Miasta wskazane zadania przypisano Wydziałowi Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi. W niniejszym sprawozdaniu nie zostały uwzględnione środki, których dysponentem był WZiSS.

Miasto Łódź zleciło 36 organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizację następujących zadań:

1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

1. prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych),
2. organizowanie programów wspierających z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

2. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:

1. prowadzenie placówek dla osób bezdomnych,
2. realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”,
3. realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”,
4. realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”,
5. prowadzenie bezpłatnej całodobowej łazienki z pralnią i suszarnią dla bezdomnych łodzian (w ramach budżetu obywatelskiego).

3. Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki:

1. prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa,
2. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
4. prowadzenie dziennych domów pomocy,
5. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie środowiskowych domów samopomocy,
6. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie klubów samopomocy,
7. prowadzenie mieszkań chronionych (różnego typu) dla osób z różnymi niepełnosprawnościami,

8. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
9. prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
10. prowadzenie domów pomocy społecznej.

4. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:

1. prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

5. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:

1. prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem alkoholowym (hosteli),
2. organizowanie i prowadzenie banków żywności,
3. prowadzenie jadłodajni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci),
4. prowadzenie punktu pomocy charytatywnej,
5. organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

6. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:

1. prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem narkotykowym (hostelu),
2. realizacja programów reintegracji zawodowej dla bezrobotnych osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny,
3. realizacja programów reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny.

CZĘŚĆ V Kontrole merytoryczno-finansowe

□ Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej organizował i prowadził kontrole w nadzorowanych jednostkach pomocy społecznej, podmiotach realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie zawartych umów oraz w jednostkach realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Prowadził również sprawy

z zakresu kontroli zarządczej oraz audytu wewnętrznego, w szczególności realizował zaplanowane zadania audytowe oraz wykonywał czynności doradcze. Podkreślenia wymaga również fakt, że w związku ze strajkiem pracowników socjalnych, wszyscy pracownicy Wydziału Audytu i Kontroli Wewnętrznej w okresie od 27 kwietnia do 29 sierpnia 2022 r. zostali oddelegowani do realizacji innych zadań związanych ze wsparciem Wydziałów Pracy Środowiskowej w ich bieżącej pracy dotyczącej obsługi m.in. obywateli z Ukrainy.

W zakresie kontroli wewnętrznej:

I.

1. W roku 2022 w planie (po zmianie) przewidziano przeprowadzenie 12 kontroli, które w 100 % zostały zrealizowane. Wszystkie kontrole zaplanowane w roku 2022 były kontrolami problemowymi. W roku 2022 w ramach kontroli planowych, przeprowadzono:
  - 1) 10 kontroli w organizacjach pozarządowych, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi podpisał stosowne umowy na realizację zadań publicznych,
  - 2) 1 kontrolę finansowo-księgową w Warsztacie Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych "Nowa Zorza",
  - 3) 1 kontrolę weryfikującą prawidłowość realizacji świadczeń w zakresie udzielania pomocy dla repatriantów i osób posiadających „Kartę Polaka” w: I, II, III Wydziale Pracy Środowiskowej i Wydziale Koordynacji Wydziałów Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.
2. Poza planem dokonano kontroli sprawdzającej w Zgromadzeniu Córek Maryi Wspomożycielki Sióstr Salezjanek, Łódź, ul. Brauna 5. Przedmiotem rekontroli było sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych, biorąc za podstawę zapisy umowy oraz wcześniejsze ustalenia kontroli.
3. Zalecenia pokontrolne zostały wydane dla 9 z 12 podmiotów objętych kontrolą. W trzech przypadkach odstąpiono od wydania zaleceń z powodu braku negatywnych ustaleń, złożonych wyjaśnień lub wprowadzonych zmian jeszcze w trakcie trwania czynności kontrolnych.
4. W związku z wykonanymi kontrolami wydano 67 zaleceń pokontrolnych.
5. W toku kontroli przeprowadzonych w roku 2022, nie stwierdzono naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

II.

1. Nieprawidłowości, stwierdzone podczas kontroli, występowały w 9 podmiotach na 12 skontrolowanych. Główne przyczyny ich pojawienia się wynikały przede wszystkim z:
  - 1) nierzetelnego i nieprawidłowego sposobu realizacji zapisów ujętych w umowach zawartych z podmiotami na realizację zadań publicznych,
  - 2) niedostosowania i braku jednolitej formy dokumentowania informacji dotyczących rozliczeń świadczenia w ramach „Karty Polaka”,
  - 3) powstałych błędów dotyczących informacji o wypłacie świadczenia „Karta Polaka” w okresie rozliczeniowym,
  - 4) nieprawidłowego rejestrowania i księgowania dowodów, w tym faktur, wyciągów bankowych, list wypłat w księgach rachunkowych podmiotu rozliczającego otrzymaną dotację ze środków budżetowych na działalność WTZ.
2. W rezultacie kontroli zrealizowanych w 2022 r. nie ujawniono strat finansowych Miasta Łodzi.

3. Wykonane kontrole i ich wyniki nie spowodowały konieczności dokonania w nich zmian kadrowo-organizacyjnych.
4. Stwierdzone podczas kontroli uchybienia nie miały wpływu na wyniki ekonomiczno-finansowe.
5. W związku z kontrolami przeprowadzonymi w podmiotach, z którymi MOPS zawarł umowy, nie zaistniała konieczność wypowiedzenia żadnej z nich.

W zakresie kontroli zarządczej:

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 80/2021 Dyrektora MOPS z dnia 24 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej, w osobie koordynatora kontroli zarządczej, sprawuje nadzór nad jego wykonaniem.

W ramach sprawowanego nadzoru koordynator kontroli zarządczej, na podstawie danych przekazanych przez Kierowników Wydziałów/Zespołów oraz samodzielnych stanowisk sporządził:

- 1) zbiorczy rejestr ryzyka dla MOPS na rok 2022 wskazujący rodzaje ryzyk, kategorie ryzyka oraz postępowanie z ryzykiem, uwzględniające plany monitorowania i minimalizacji ryzyka,
- 2) zbiorcze sprawozdanie z realizacji Roczno-go Planu Działania za rok 2021,
- 3) zbiorczą informację dotyczącą zagrożeń w realizacji Roczno-go Planu Działania na rok 2022, zidentyfikowanych przez kierowników komórek organizacyjnych MOPS,
- 4) zbiorczy Roczny Plan Działania MOPS na rok 2023, uwzględniający m.in. cele, mierniki oraz ryzyko.

W zakresie audytu wewnętrznego:

W roku 2022 (po zmianie planu audytu) wykonano 2 zadania audytowe, a 1 rozpoczęto.

Na podstawie wyników zrealizowanych zadań zapewniających audytorzy wewnętrzni stwierdzili, iż badane obszary wymagały wdrożenia wydanych zaleceń. Zalecenia dotyczyły w szczególności obowiązku przestrzegania i stosowania przepisów, analizy i bieżącej aktualizacji uregulowań wewnętrznych, stosowania standardów kontroli zarządczej, wzmocnienia kontroli zarządczej na każdym stanowisku pracy, zwiększenia poziomu wykorzystania dostępnych systemów informatycznych oraz przeszkolenia użytkowników systemów IT.

W roku 2022 wykonano czynności monitorujące dla 2 zadań zrealizowanych w roku 2021 dotyczących gospodarowania majątkiem MOPS oraz zarządzania systemami informatycznymi, komunikacji wewnętrznej oraz zewnętrznej.

Wykonano natomiast czynności sprawdzające dla 2 zadań audytowych, w tym jednego zrealizowanego w roku 2020 dotyczącego prawidłowości wydawania decyzji administracyjnych oraz jednego zadania z roku 2021 z zakresu prawidłowości przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych.

W wyniku przeprowadzenia czynności sprawdzających w obszarze zadania z 2020 roku stwierdzono, że wydane rekomendacje zostały w 89,3% wdrożone (25 zaleceń), a w 10,7% (3 zalecenia) są w trakcie realizacji, do stałego stosowania.

W obszarze zadania z 2021 roku stwierdzono, iż rekomendacje wdrożone stanowiły 97,2% (35 zaleceń), a w 2,8% (1 zalecenie) są nadal realizowane, do bieżącego stosowania.

W roku sprawozdawczym audytorzy wewnętrzni, na wniosek komórek merytorycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zrealizowali 3 czynności doradcze.

□ **Wydział Pomocy Stacjonarnej** przeprowadził w 2022 r.:

- 2 kontrole w Rodzinnym Domu Pomocy, ich przedmiotem była ocena prawidłowości funkcjonowania – nie wydano zaleceń,
- 2 kontrole doraźne w zakresie świadczonych przez DPS na rzecz mieszkańców usług opiekuńczych – zgłoszenia telefoniczne pogorszenia jakości usług.

W związku z trwającym również w 2022 r. stanem zagrożenia epidemicznego – odstąpiono od przeprowadzenia wizytacji w domach pomocy społecznej, czynności kontrolne ograniczono do pozyskiwania informacji oraz wyjaśnień w zakresie zgłaszanych nieprawidłowości.

CZĘŚĆ VI Struktura organizacyjna i zatrudnienie

1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi wprowadzonym zarządzeniem Nr 2502/2022 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łodzi, w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2022 r. wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej,
- Wydział Finansowo - Księgowy,
- Wydział Gospodarczo - Techniczny,
- Wydział Koordynacji Wydziałów Pracy Środowiskowej ,
- Wydział Organizacyjno - Administracyjny,
- Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń,
- Wydział Pomocy Stacjonarnej,
- I Wydział Pracy Środowiskowej,
- II Wydział Pracy Środowiskowej,
- III Wydział Pracy Środowiskowej,
- Wydział Prawny,
- Wydział ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych,
- Wydział Wspierania Ekonomii Społecznej,
- Wydział Zamówień Publicznych,
- Zespół ds. BHP,
- Zespół ds. Informatycznych,

- Samodzielne Stanowisko Rzecznika Prasowego,
- Samodzielne Stanowisko Inspektora Ochrony Danych.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi funkcjonował Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

3. *Zatrudnienie*

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. łódzka pomoc społeczna dysponowała etatami:

- w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi – 722,84 etatu (w tym 28 etatów dla pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych),
- w Wydziale do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych – 13,75 etatu,
- w Miejskim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności – 21,00 etatów.

CZĘŚĆ VII Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Najistotniejsze potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi:

- uruchamianie kolejnych mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnościami (zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną oraz niepełnosprawnością sprzężoną i ruchową) w ramach Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi,
- zwiększenie środków finansowych na zadania z zakresu pomocy społecznej, przede wszystkim na zadania obowiązkowe realizowane przez gminę, np. usługi opiekuńcze,
- zwiększenie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi na wynagrodzenia,
- zatrudnienie terenowych pracowników socjalnych i asystentów rodziny w ramach istniejących wakatów,
- zwiększenie stawek za godzinę świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - po wyrażeniu zgody przez Wojewodę Łódzkiego,
- kontynuacja realizacji programów rządowych (Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej, Opieka Wytchnieniowa, Senior+) w ramach pozyskanych środków,
- pozyskiwanie nowych lokali z przeznaczeniem na Punkty Pracy Socjalnej,
- dokonanie wymiany telefonów komórkowych pracowników socjalnych z uwagi na pogorszenie funkcjonalności urządzeń,
- pozyskanie większych środków finansowych na zorganizowanie superwizji dla pracowników socjalnych oraz szkoleń podnoszących kwalifikacje, a także szkoleń w obszarze wypalenia zawodowego,
- remont budynku III Wydziału Pracy Środowiskowej wraz z przylegającym terenem przy ul. Będzińskiej 5 – wewnątrz i na zewnątrz,
- zagospodarowanie terenu zielonego przyległego do Domu Dziennego Pobytu przy ul. Grota Roweckiego 30 przy współpracy z Radą Osiedla Zarzew oraz szkołą ogrodniczą.

a/e

Załącznik – Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2022 roku

Lp	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓLEM	UWAGI
I SWIACZENIA W ZAKRESIE OPIEKI I POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI W MIEJSCACH WYCHOWAWCZYCH I MIEJSCACH WYCHOWAWCZYCH							
1	Zasiłki (stałe, okresowe, celowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne)	0,00	1 957 809,28	0,00	0,00	1 957 809,28	R 85213 000282-001
		0,00	0,00	3 867,39	0,00	3 867,39	R 85213 000397-003
		0,00	3 153 310,37	0,00	0,00	3 153 310,37	R 85214 000406-002
		0,00	16 504 192,23	0,00	0,00	16 504 192,23	R 85214 000406-001
		0,00	125 916,55	0,00	0,00	125 916,55	R 85214 001350-014
		0,00	22 948 240,60	0,00	0,00	22 948 240,60	R 85216 000406-003
Razem		0,00	44 689 469,03	3 867,39	0,00	44 693 336,42	
2	Wieloletni rządowy program "Positek w szkole i w domu" na lata 2019 - 2023	0,00	10 636 364,00	0,00	0,00	10 636 364,00	R 85230 000345-003
3	Dożywianie dzieci w szkołach	0,00	1 318 168,35	0,00	0,00	1 318 168,35	R 85295 000068-001
4	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - prowadzenie taniego żywienia dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	0,00	309 999,65	0,00	0,00	309 999,65	R 85154 000108-015
5	Apteka Komunalna	0,00	319 072,18	0,00	0,00	319 072,18	R 85295 000049-001
6	Wynagrodzenie dla kuratorów	0,00	50 740,75	0,00	0,00	50 740,75	R 85295 000394-001
7	Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych	418 682,66	0,00	0,00	0,00	418 682,66	R 85219 000393-001
Razem		418 682,66	12 634 344,93	0,00	0,00	13 053 027,59	

II. POMOCY OSOBOM STARSZYM I NIETELNOSPRAWNYM

8	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0,00	136 641,15	0,00	0,00	136 641,15	R 85228 000332-005
9	Świadczenie usług opiekuńczych w rodzinnym domu pomocy	0,00	43 200,00	0,00	0,00	43 200,00	R 85228 000332-003, 000332-002
10	Standaryzacja oraz zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa p. poż. SDS przy ul. Karolewskiej 70/76 oraz ul. Garnizonowej 38 - zadanie majątkowe	92 444,99	0,00	0,00	0,00	92 444,99	R. 85203 0001452-004
11	Domy Dziennego Pobytu	0,00	4 715 689,83	0,00	0,00	4 715 689,83	R 85203 000063-001 R 85203 000063-002
		0,00	22 232,52	0,00	0,00	22 232,52	R 85203 001350-016
		0,00	3 785 207,84	0,00	0,00	3 785 207,84	R 85203 000062-001 R 85203 000062-002
Razem		92 444,99	8 702 971,34	0,00	0,00	8 795 416,33	
12	Dzienny Dom „Senior +” - dotacja	0,00	202 876,89	0,00	0,00	202 876,89	R 85295 0000772-002 R.85295 000772-003
11	Domy pomocy społecznej	0,00	6 400 845,18	0,00	0,00	6 400 845,18	R 85202 000252-001
12	Rodzinny dom pomocy	0,00	110 400,00	0,00	0,00	110 400,00	R 85228 000271-001
13	Koszty uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej	0,00	0,00	0,00	826 556,13	826 556,13	R 85311 000301-001
		0,00	0,00	0,00	93 756,96	93 756,96	R 85311 000281-001
		0,00	0,00	0,00	25 177,95	25 177,95	R 85311 000281-002
Razem		0,00	6 714 122,07	0,00	945 491,04	7 659 613,11	
14	Koszty obsługi programu "Aktywny samorząd"	0,00	254 344,03	0,00	0,00	254 344,03	R 85219 000097-001

15	Koszty obsługi Programu "Opieka wychnieniowa"	0,00	2 047,22	0,00	0,00	2 047,22	R 85295 000098-003
16	Koszty obsługi Programu "Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej"	0,00	8 013,25	0,00	0,00	8 013,25	R 85395 000098-004
17	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	0,00	0,00	2 261 029,42	0,00	2 261 029,42	R 85321 001191-001 R 85321 001191-002
		0,00	0,00	127 520,53	0,00	127 520,53	R 85321 001350-014
Razem		0,00	264 404,50	2 388 549,95	0,00	2 652 954,45	

III. POMOC OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI I ICH RODZINOM

18	Dzienne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych	0,00	3 682 482,51	0,00	0,00	3 682 482,51	R 85203 000064-001 R 85203 000064-002
		0,00	38 580,00	0,00	0,00	38 580,00	R 85203 000300-001 R 85203 000300-002
Razem		0,00	3 721 062,51	0,00		3 721 062,51	

IV. POMOC OSOBOM BEZDOMNYM

19	Schronisko dla Bezdomnych Kobiet	0,00	533 396,51	0,00	0,00	533 396,51	R 85203 000280-001 R 85203 000280-002
Razem		0,00	533 396,51	0,00	0,00	533 396,51	

VI. POMOC OSOBOM I RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH (środki w budżecie WZISS)

VI. POMOC OSOBOM I RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH (środki w budżecie WZISS)

VII POMOCE DLA SOBIE USAMODZIELNIĄCYCH W ZAKRESIE ZADAŃ WYKONYWANYCH Z LISTY O POMOĆ SPOŁECZNEJ

20	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki	0,00	0,00	0,00	13 777,50	13 777,50	R 85510 000145-001
21	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	0,00	0,00	0,00	2 000,00	2 000,00	R 85510 000144-001
	Razem	0,00	0,00	0,00	15 777,50	15 777,50	
22	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego	0,00	15 715,59	0,00	0,00	15 715,59	R 85205 000249-003
	Razem	0,00	15 715,59	0,00	0,00	15 715,59	

IX POMOCE WIERANIOMI

23	Pomoc z tytułu Karty Polaka	0,00	0,00	1 233 660,40	0,00	1 233 660,40	R 85395 000397-008
24	Pomoc dla cudzoziemców	0,00	0,00	361 436,10	0,00	361 436,10	R 85231 000087-001
	Razem	0,00	0,00	1 595 096,50	0,00	1 595 096,50	

X POMOCE NA OBRONA PRAWA DO SWIADOMYCH OBYWATELI ZDROWOCI I FIZYCZNEJ I DUCHOWEJ (WZROKOWANIE)

25	Koszty wydawania decyzji	53 049,00	0,00	0,00	0,00	53 049,00	R 85195 000397-101
	Razem	53 049,00	0,00	0,00	0,00	53 049,00	

XI WSPIERANIE RODZINY

26	Wspieranie rodziny przez asystentów rodziny oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna	0,00	1 500 810,13	0,00	0,00	1 500 810,13	R 85504 000346-001 R 85504 000346-002
	Razem	0,00	1 500 810,13	0,00	0,00	1 500 810,13	

XII PIECZY ZASTĘPCZA

27	Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej	0,00	0,00	0,00	1 771 867,03	1 771 867,03	R 85508 000273-003
		0,00	0,00	0,00	2 601 958,27	2 601 958,27	R 85508 000273-004
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	R 85508 000189-001
		0,00	4 259 334,92	0,00	0,00	4 259 334,92	R 85508 000285-001
		0,00	1 285 932,72	0,00	0,00	1 285 932,72	R 85508 000283-001
		0,00	2 787,38	0,00	5 754,99	8 542,37	R 85508 000284-001
		0,00	0,00	0,00	11 615 119,23	11 615 119,23	R 85508 000273-001
		0,00	0,00	0,00	3 896 459,94	3 896 459,94	R 85508 000286-001
		0,00	1 273 968,76	0,00	0,00	1 273 968,76	R 85508 000273-005
		0,00	0,00	13 978,00	0,00	13 978,00	R 85508 000397-091
		0,00	0,00	0,00	0,00	R 85509 000397-092	
	Razem	0,00	6 822 023,78	13 978,00	19 891 159,46	26 727 161,24	
28	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny	0,00	0,00	0,00	813 589,05	813 589,05	R 85509 001508-002
29	Dodatek do zryczałtowanej kwoty – placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego	0,00	0,00	173 537,01	0,00	173 537,01	R 85510 000136-003
30	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego - placówki opiekuńczo-wychowawcze	0,00	0,00	767 945,41	0,00	767 945,41	R 85510 000397-085
31	Dodatek wychowawczy – rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe	0,00	0,00	2 165 643,75	0,00	2 165 643,75	R 85508 000273-002
		0,00	0,00	345 375,67	0,00	345 375,67	R 85508 000286-002
		0,00	0,00	387,12	0,00	387,12	R 85508 000284-002
	Razem	0,00	0,00	3 452 888,96	813 589,05	4 266 478,01	

32	Środki przekazywane na pokrycie kosztów utrzymania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	0,00	690 869,52	0,00	0,00	690 869,52	R 85510 000298-003
		0,00	0,00	0,00	809 591,78	809 591,78	R 85510 000298-002
		0,00	0,00	0,00	159 848,14	159 848,14	R 85510 000298-001
Razem		0,00	690 869,52	0,00	969 439,92	1 660 309,44	
33	Oplaty za pobyt dziecka w placówkach leczniczych, o których mowa w art. 18 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	0,00	0,00	0,00	375 000,64	375 000,64	R 85295 000129-001
34	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	0,00	0,00	0,00	10 427 171,73	10 427 171,73	R 85510 000136-001 R 85510 000136-002
35	Środki na finansowanie pobytu dzieci cudzoziemskich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0,00	0,00	52 546,32	0,00	52 546,32	R 85510 000397-092

36	Opłacenie składek zdrowotnych za wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	0,00	0,00	32 085,00	0,00	32 085,00	R 85156 000127-001
Razem		0,00	0,00	84 631,32	10 802 172,37	10 886 803,69	
XIII - OŚRODKI PRACY SOCJALNEJ DLA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH RODZINY ZASTĘPCZE I PLACÓWKI OPISUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZĄ							
37	Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze	0,00	125 048,87	0,00	0,00	125 048,87	R 85595 000112-001
		0,00	0,00	0,00	116 863,00	116 863,00	R 85508 000143-001
		0,00	0,00	0,00	1 045 522,10	1 045 522,10	R 85508 000140-001
		0,00	0,00	0,00	144 948,32	144 948,32	R 85508 000141-001
		0,00	0,00	0,00	17 559,00	17 559,00	R 85508 000142-001
		0,00	0,00	0,00	774 500,69	774 500,69	R 85510 000139-001
		0,00	0,00	0,00	72 756,00	72 756,00	R 85510 000139-002
Razem		0,00	125 048,87	0,00	2 172 149,11	2 297 197,98	

XVI DZIAŁANIA BUDŻETU W RAMACH WALKI Z COVID-19

49	Zakup środków, wyposażenia i usług dla prowadzenia działań w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19 wywołanej koronawirusem SARS-COV-2 oraz zapewnienie pomocy osobom wymagającym wsparcia	0,00	0,00	0,00	22 436,55	22 436,55	R 85510 000147-013
		0,00	6 141,82	0,00	0,00	6 141,82	R 85219 000147-013
Razem		0,00	6 141,82	0,00	22 436,55	28 578,37	

XVII WYDATKI NA POMOCY SPOŁECZNE

50	Koszty utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej	0,00	959 287,79	0,00	0,00	959 287,79	R 85219 000119-001 R 85219 000119-002
		0,00	44 989 258,23	0,00	0,00	44 989 258,23	R 85219 000221-001 R 85219 000221-002
		0,00	1 182 802,61	0,00	0,00	1 182 802,61	R 85219 000058-002
		0,00	2 272 819,30	0,00	0,00	2 272 819,30	R 85219 001536-001
		0,00	338 888,54	0,00	0,00	338 888,54	R 85219 001350-014
		0,00	65 761,13	0,00	0,00	65 761,13	R 85219 001350-016
Razem		0,00	49 808 817,60	0,00	0,00	49 808 817,60	

XVIII POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBRONIOWYM NA TERYTORIUM TEGO KRAJU

51	Świadczenia pieniężne	74 228 527,87	0,00	0,00	0,00	74 228 527,87	R 85395 001568-015
52	Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży	0,00	707 586,73	0,00	0,00	707 586,73	R 85395 001568-016
53	Jednorazowe świadczenia pieniężne	8 428 100,02	0,00	0,00	0,00	8 428 100,02	R 85395 001568-017
Razem		82 656 627,89	707 586,73	0,00	0,00	83 364 214,62	
54	Świadczenia z pomocy społecznej – zasiłek stały	0,00	665 661,86	0,00	0,00	665 661,86	R 85395 001568-023
55	Świadczenia z pomocy społecznej – zasiłek okresowy	0,00	2 159 100,49	0,00	0,00	2 159 100,49	R 85395 001568-024
56	Świadczenia z pomocy społecznej – opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	0,00	127,45	0,00	0,00	127,45	R 85395 001568-043
57	Świadczenia z pomocy społecznej - sprawienie pogrzebu	0,00	3 968,40	0,00	0,00	3 968,40	R 85395 001568-044
Razem		0,00	2 828 858,20	0,00	0,00	2 828 858,20	
58	Pomoc dla obywateli Ukrainy	0,00	22 948,07	0,00	0,00	22 948,07	R 85203 001568-003
59	Realizacja porozumienia z Wojewodą Łódzkim	0,00	120 507,18	0,00	0,00	120 507,18	R 85395 001568-020
60	Wydatki wynikające z umowy nr WBiZK/156/2022 dotyczącej zapewnienia miejsc zakwaterowania oraz żywienia dla obywateli Ukrainy	132 720,00	0,00	0,00	0,00	132 720,00	R 85395 001568-037
61	Finansowanie wydatków związanych z realizacją przez zespoły orzekające o niepełnosprawności	0,00	0,00	49 272,91	0,00	49 272,91	R 85395 001568-049
62	Wydatki wynikające z umowy nr WBiZK/184/2022 dotyczącej zapewnienia miejsc zakwaterowania oraz żywienia dla obywateli Ukrainy	27 790,00	0,00	0,00	0,00	27 790,00	R 85395 001568-054

63	Wydatki wynikające z umowy nr WBiZK/207/2022 dotyczącej zapewnienia miejsc zakwaterowania oraz żywienia dla obywateli Ukrainy	18 588,14	0,00	0,00	0,00	18 588,14	R 85395 001568-058
64	Wydatki wynikające z umowy nr WBiZK/269/2022 dotyczącej zapewnienia miejsc zakwaterowania oraz żywienia dla obywateli Ukrainy	22 470,00	0,00	0,00	0,00	22 470,00	R 85395 001568-063
Razem		201 568,14	143 455,25	49 272,91	0,00	394 296,30	
65	Ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy	0,00	0,00	1 158,69	0,00	1 158,69	R 85595 001568-047
66	Pobyt dzieci - obywateli Ukrainy w polskim systemie pieczy zastępczej	0,00	0,00	1 442,29	0,00	1 442,29	R 85595 001568-048
Razem		0,00	0,00	2 600,98	0,00	2 600,98	
XIX. REALIZACJA ZADAŃ W WYNIKU UCZESTWOSTWA W SPÓŁPRAWY Z UMOCN							
67	Modernizacja i wyposażenie miejsc pracy dla 8 asystentów rodziny, 31 innych specjalistów zajmujących się systemem opieki nad rodziną, psychologów i inspektorów, zapewnienie warunków pracy dla 17 asystentów rodziny	0,00	35 786,11	0,00	0,00	35 786,11	R 85395 001571-001
68	Zorganizowanie przestrzeni przyjaznej dzieciom, zapewniającej zajęcia edukacyjne dla dzieci mieszkających w schronisku i dla ich matek	0,00	2 307,00	0,00	0,00	2 307,00	R 85395 001571-002
69	Wzmocnienie potencjału pracowników socjalnych, asystentów rodziny i innych specjalistów pierwszej linii	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	R 85395 001571-003
70	Rekrutacja i przygotowanie 31 tłumaczy języka ukraińskiego oraz specjalistów w celu pomocy dzieciom i rodzinom z Ukrainy w integracji we wszystkich instytucjach pomocy	0,00	486 361,44	0,00	0,00	486 361,44	R 85395 001571-004
71	Dzieci mają warunki do zdobywania nauki i uczestniczenia w zajęciach rozwojowych dostosowanych do wieku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	R 85395 001571-005
Razem		0,00	524 454,55	0,00	0,00	524 454,55	

Główny Księgowy

Tamara Sagan

72	Niewłaściwe uznania lub obciążenia rachunku bankowego	0,00	-3 429,11	0,00	0,00	-3 429,11	R. 85219 000700-013
OGÓLEM		83 422 372,68	143 040 215,79	7 590 886,01	35 632 215,00	269 685 689,48	
OGÓLEM WYDATKI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁODZI						269 685 689,48	

Kierownik
Wydziału Koordynacji
Wydziałów Pracy Społecznej
mgr Arkadiusz Kowalski

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi
mgr Piotr Kowalski

Główny Księgowy
Tamara Sągaj

p.o. DYREKTORA DEPARTAMENTU
Zdrowia i Spraw Społecznych

Blumel
Paweł Bliźniuk